

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVIII. évfolyam, 11. szám, 2015

Megjelenik havonta
2015. november 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	6
Agrárpolitikai hírek	7
Ábrák, táblázatok	8
Nyerstej.....	8
Tejtermékek	16
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 77,78 forint/kg volt 2015 októberében. A zsírtartalom 0,15 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,1 százalékpontos javulása hozzájárult a nyerstej árának 2,5 százalékos növekedéséhez októberben a szeptemberihez képest. Ugyanakkor a nyerstej ára 21 százalékkal csökkent az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej kiviteli ára 86,05 forint/kg volt 2015 októberében, egy hónap alatt 3 százalékkal nőtt, míg egy év alatt 17 százalékkal esett, és 11 százalékkal haladta meg a belpiaci árat.

Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint a 2014/2015. tejkvótaévben az Európai Unióban a beszállított tej volumene 2,7 százalékkal 147,9 millió tonnára (zsírtartalommal korrigált mennyiség) emelkedett. A kvóta 0,8 százalékkal 151,1 millió tonnára nőtt, így a kihasználtság 95,4 százalékról 97,9 százalékra javult az előző kvótaévhez képest. A beszállított tej volumene 16 tagországban összesen 6098 ezer tonnával maradt el a tejkvótától és 12 tagországban nem érte el a beszállítási kvóta 90 százalékát. Magyarországon a tej beszállítási kvótája 0,3 százalékkal, a zsírtartalommal korrigált beszállítás 12,2 százalékkal nőtt, ezért a beszállítási tejkvóta kihasználtsága 72,3 százalékról 80,8 százalékra javult.

Az EU-ban a közvetlen értékesítési tejkvóta 3,1 százalékkal, a közvetlen értékesítés 12,2 százalékkal csökkent, így a közvetlen értékesítési tejkvóta kihasználtsága 63,4 százalékról 57,4 százalékra romlott a 2014/2015. tejkvótaévben az előzőhöz képest. A közvetlen értékesítési tejkvótát Hollandia és Belgium lépte túl. Magyarországon a tej közvetlen értékesítési kvótája 3,7 százalékkal, a közvetlen értékesítés 28,9 százalékkal csökkent, ezért a közvetlen értékesítési kvóta kihasználtsága 33,8 százalékról 24,9 százalékra változott. Az Európai Unióban egyedül Magyarországon nőtt a beszállításban részt vevő aktív termelők száma (11 százalékkal), amit ellensúlyozott a közvetlen értékesítésben részt vevő termelők számának 27 százalékos csökkenése.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az Egyesült Államokban 32 százalékkal, az Európai Unióban és Új-Zélandon egyaránt 19 százalékkal maradt el 2015 szeptemberében az egy évvel korábbtól. A világpiacon a tejtermékek világpiacon (FOB Óceánia) a 31–43. hét között folyamatosan emelkedett, azonban ezt követően az elmúlt hetekben már csökkent. A teljes tejpor értékesítési ára 2015 45. hetén 11 százalékkal, az ömlesztett vajé 10 százalékkal, a sovány tejporé 5 százalékkal, a *Cheddar* sajté 2 százalékkal csökkent a 43. hetihez viszonyítva. A még mindig alacsony árak ellenére a magas készlet-szint miatt Kína teljestejpor-importja 52 százalékkal, a vaj és vajzsír 27 százalékkal, a sovány tejporé 21 százalékkal esett 2015 első kilenc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 36–47. hét között nem változott jelentősen, míg Hollandiában a 45–47. hét között 4 százalékkal csökkent. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 24,5 euró/100 kg volt a 47. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára november 16-án áfa nélkül, szállítási költséggel 35,5 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 33 euró/100 kg, a fölözötté 19 euró/100 kg volt. Olaszországban, Lodi városában november 16-án a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 35 euró/100 kg, a 3,6 százalék zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 33 euró/100 kg, a Németországból származóé 33,5 euró/100 kg, a fölözötté 19,5 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 10 százalékkal, a fehérjeérték 7 százalékkal nőtt, így

az alapanyagérték 9 százalékkal volt magasabb 2015 októberében az előző havihoz képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára a 45–47. hét között 1 százalékkal, a sovány tejporé a 43–47. hét között 6 százalékkal csökkent. A kempteni árutőzsden a 25 kg kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 304,5 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 173,5 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 37 százalékkal magasabb, míg a sovány tejporé 1 százalékkal alacsonyabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unióban 2015. július 13-a és november 15-e között sovány tejporból 23 638 tonna került intervenciós felajánlásra, míg a vaj intervenciós készlete továbbra is üres maradt. A vaj magántárolási felajánlása 2014 szeptembere és 2015. november 15-e között 156 284 tonna, a sovány tejporé ugyanebben az időszakban 57 214 tonna volt. A sajt magántárolási támogatására október 19-e és november 15-e között 26 564 tonna kérelem érkezett, amelyből 6 913 tonnára kötöttek szerződést. A vaj magántárolási készlete szeptember végén 88 628 tonna, a sovány tejporé 26 310 tonna volt.

Az Európai Bizottság Tejpiaci Megfigyelőszolgálatának október végi ülése szerint a nyerstej globális termelése 2,3 millió tonnával (1,23 százalékkal) nőtt az év első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. A tejkibocsátás bővülését elsősorban az EU 1,2 millió tonnás (1,19 százalékos) és az USA 900 000 tonnás (1,48 százalékos) növekedése okozta. A többi ország közül Új-Zélandon 0,95 százalékkal, Ausztráliában 3,07 százalékkal, Uruguayban 1,36 százalékkal nőtt, míg Argentínában 1,66 százalékkal csökkent a tejkibocsátás a vizsgált időszakban. Az EU egyes tagállamaiban bevezetett protekcionista intézkedések bár torzítják a kereskedelmi és a piaci folyamatokat, a piaci kilátások javulnak a kínálat növekedésének mérséklődésével és a kereslet élénkülésével. Novemberben és decemberben a háladási, a karácsonyi és az újévi ünnepek idején további keresletbővülésre lehet számítani. Kína keresletének növekedése 2016 második felévére tehető. Az USA dinamikus kereslete továbbra is pozitív hatást gyakorol a világpiaci alakulására. Az elemzők szerint az idén az Európai Unió

tejkibocsátásának 1–2 százalékos növekedése valószínűsíthető. A tejkvóta megszüntetése óta Románia, Görögország, Horvátország, Olaszország, Észtország és Svédország kivételével valamennyi tagország tejfelvásárlása bővült. Az EU tejfelvásárlásának növekedése a 2015. júniusi 3,3 százalékról augusztusban 2,5 százalékra, szeptemberben pedig 2,1 százalékra lassult. Az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériumának (USDA) előrejelzése szerint az USA tejtermelése az idén 1,3 százalékkal, jövőre 2 százalékkal haladhatja meg az egy évvel korábbit. Az USA tejtermelése 2015 szeptemberében 0,4 százalékkal emelkedett az előző év azonos hónapjához képest. A növekedés 2013 decembere óta nem volt ilyen alacsony. Új-Zélandon soha nem látott mértékben, 5–10 százalékkal eshet a tejkibocsátás a 2015 júniusától 2016 májusáig tartó szezonban, amit az „El Niño” időjárási jelenség okoz. Ausztrália tejtermelése a 2015 júliusától 2016 júniusáig tartó szezont erőteljes növekedéssel kezdte, így összességében a kibocsátás 2,5 százalékos bővülésére lehet számítani.

Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint a 2014/2015. tejkvótaévben az Európai Unióban a beszállított tej volumene 2,7 százalékkal, illetve 3,9 millió tonnával, 147,9 millió tonnára (zsírtartalommal korrigált mennyiség) emelkedett. A kvóta 0,8 százalékkal, illetve 0,1 millió tonnával, 151,1 millió tonnára nőtt, így a kihasználtság 95,4 százalékról 97,9 százalékra javult az előző kvótaévhez képest. Az EU-15-ben a tejkvóta kihasználtsága 99 százalék, az EU-13-ban 91,8 százalék volt.

A beszállítási tejkvótát tizenkét tagország lépte túl összesen 2 938 ezer tonnával. Németország 1 110 351 tonnával (3,7 százalék), Lengyelország 580 335 tonnával (5,8 százalék), Hollandia 486 035 tonnával (4,1 százalék), Írország 255 798 tonnával (4,4 százalék), Ausztria 160 314 tonnával (5,5 százalék), Olaszország 109 720 tonnával (1 százalék), Dánia 87 145 tonnával (1,8 százalék), Belgium 78 361 tonnával (2,2 százalék), Spanyolország 37 518 tonnával (0,6 százalék), Luxemburg 19 161 tonnával (6,6 százalék), Észtország 8 031 tonnával (1,2 százalék) és Ciprus 5 279 tonnával (3,4 százalék) haladta meg a rendelkezésre álló beszállítási kvótamennyiséget. A kvótán felüli tejre 100 kilogrammonként 27,83 eurót, összesen 818 millió euró büntetőilletéket szabtak ki. A beszállított tej volumene 16 tagországban összesen 6098 ezer tonnával maradt el a tejkvótától és 12 tagországban nem érte el a beszállítási kvóta 90 százalékát. A tejkvóta alatt termelő országok

közül a kihasználtság aránya Bulgáriában 46,4 százalék, Romániában 60,7 százalék, Görögországban 70,6 százalék, Horvátországban 75,8 százalék, Svédországban 79,9 százalék, Szlovákiában 80 százalék, Magyarországon 80,8 százalék, Máltán 81,7 százalék, Litvániában 83,1 százalék, Szlovéniában 88,6 százalék, Finnországban 89,6 százalék, Portugáliában 89,8 százalék, Csehországban 92,6 százalék, az Egyesült Királyságban 93,9 százalék, Franciaországban 95,5 százalék, Lettországon 99,1 százalék volt. Magyarországon a tej beszállítási kvótája 0,3 százalékkal, a zsírtartalommal korrigált beszállítás 12,2 százalékkal nőtt, ezért a beszállítási tejkvóta kihasználtsága 72,3 százalékról 80,8 százalékra javult.

Az Európai Unióban a beszállításban részt vevő aktív termelők száma 579 981 volt a 2014/2015. tejkvótaévben, 5 százalékkal csökkent az előzőhöz viszonyítva. Bulgáriában 16 százalékkal, Romániában 13 százalékkal, Észtországban 9 százalékkal, Horvátországban és Görögországban 6 százalékkal, Portugáliában, Németországban és Dániában 5 százalékkal, Finnországban, Spanyolországban, Franciaországban, Ausztriában és Litvániában 4 százalékkal, Szlovéniában, Olaszországban, Írországban, Lettországon, Lengyelországban, Belgiumban, Csehországban és Máltán 3 százalékkal, Szlovákiában, Luxemburgban, Svédországban és az Egyesült Királyságban 2 százalékkal, Hollandiában és Cipruson 1 százalékkal csökkent, míg Magyarországon 11 százalékkal nőtt a termelők száma.

A zsírtartalommal korrigált nyerstej felvásárolt mennyisége Görögországban 1 százalékkal csökkent, Dániában, Cipruson és Hollandiában stagnált, Bulgáriában és Lettországon 1 százalékkal, Németországban, Svédországban, Észtországban, Belgiumban és Ausztriában 2 százalékkal, Franciaországban, Olaszországban, Szlovákiában, Finnországban, Szlovéniában, Spanyolországban és Máltán 3 százalékkal, Csehországban és Lengyelországban 4 százalékkal, az Egyesült Királyságban, Portugáliában és Luxemburgban 5 százalékkal, Horvátországban és Litvániában 6 százalékkal, Romániában 10 százalékkal, Magyarországon 12 százalékkal nőtt.

Az EU-ban a közvetlen értékesítési tejkvóta 3,1 százalékkal, 3 558 585 tonnára, a közvetlen értékesítés 12,2 százalékkal, 2 044 052 tonnára csökkent, így a közvetlen értékesítési tejkvóta kihasználtsága 63,4 százalékról 57,4 százalékra romlott a 2014/2015.

tejkvótaévben az előzőhöz képest. A közvetlen értékesítési tejkvótát Hollandia 529 tonnával (1,6 százalékkal) és Belgium 1990 tonnával (2,6 százalékkal) lépte túl, ezért 147, illetve 554 ezer euró büntetést kell fizetniük. A tejkvóta alatt termelő országok közül a kihasználtság aránya Görögországban 14 százalékkal, Horvátországban 17 százalékkal, Magyarországon 25 százalékkal, Bulgáriában 28 százalékkal, Finnországban 31 százalékkal, Lengyelországban 37 százalékkal, Írországon 42 százalékkal, Csehországban 47 százalékkal, Romániában és Dániában egyaránt 49 százalékkal, Szlovákiában 51 százalékkal, Litvániában és Svédországban egyaránt 53 százalékkal, Franciaországban 61 százalékkal, Szlovéniában 64 százalékkal, Portugáliában 68 százalékkal, Ausztriában 69 százalékkal, Észtországban 71 százalékkal, Németországban 76 százalékkal, az Egyesült Királyságban 78 százalékkal, Cipruson 90 százalékkal, Olaszországban 94 százalékkal, Lettországon 96 százalékkal, Luxemburgban 99 százalékkal, Spanyolországban csaknem 100 százalékkal volt. Magyarországon a tej közvetlen értékesítési kvótája 3,7 százalékkal, a közvetlen értékesítés 28,9 százalékkal csökkent, ezért a közvetlen értékesítési kvóta kihasználtsága 33,8 százalékról 24,9 százalékra változott.

Az Európai Unióban a közvetlen értékesítésben részt vevő termelők száma 234 584 volt a 2014/2015. tejkvótaévben, 12 százalékkal csökkent az előzőhöz viszonyítva. Görögországban 59 százalékkal, Horvátországban 49 százalékkal, Portugáliában 38 százalékkal, Magyarországon 27 százalékkal, Lettországon és Lengyelországban egyaránt 21 százalékkal, Bulgáriában, Romániában és Írországon egyaránt 13 százalékkal, Észtországban 12 százalékkal, Ausztriában 10 százalékkal, Szlovéniában és az Egyesült Királyságban egyaránt 8 százalékkal, Franciaországban, Olaszországban 6 százalékkal, Szlovákiában 5 százalékkal, Belgiumban, Spanyolországban és Finnországban 4 százalékkal, Hollandiában 2 százalékkal, Németországban 1 százalékkal csökkent, Dániában és Luxemburgban nem változott, míg Svédországban 2 százalékkal, Csehországban 5 százalékkal, Litvániában 26 százalékkal, Cipruson 8,5-szeresére nőtt a termelők száma.

A közvetlenül értékesített nyerstej mennyisége Írországon 65 százalékkal, Görögországban 51 százalékkal, Horvátországban 37 százalékkal, Dániában 36 százalékkal, Franciaországban 33 százalékkal, Magyarországon 29 százalékkal, Lettországon 27 százalékkal, Lengyelországban 24 százalékkal, Észtországban 14

százalékkal, Romániában és Spanyolországban egyaránt 11 százalékkal, Svédországban 10 százalékkal, Ausztriában és Szlovákiában egyaránt 8 százalékkal, Bulgáriában 6 százalékkal, Szlovéniában, Olaszországban és Belgiumban egyaránt 4 százalékkal, Hollandiában, Luxemburgban és az Egyesült Királyságban egyaránt 3 százalékkal csökkent, míg Finnországban 1 százalékkal, Litvániában és Cipruson egyaránt 5 százalékkal, Németországban 6 százalékkal, Portugáliában 12 százalékkal, Csehországban 19 százalékkal nőtt.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 77,78 forint/kg volt 2015 októberében. A zsírtartalom 0,15 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,1 százalékpontos javulása hozzájárult a nyerstej árának 2,5 százalékos növekedéséhez októberben a szeptemberihez képest. Ugyanakkor a nyerstej ára 21 százalékkal csökkent az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása a 2014. októberit 8 százalékkal, a 2015. szeptemberit 4 százalékkal haladta meg. Az Európai Bizottság adatai szerint az év első nyolc hónapjában Magyarországon 5,8 százalékkal nőtt a nyerstej felvásárlása az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Egyedül Írországon figyelhető meg a hazainál erőteljesebb, 9,2 százalékos felvásárlás-bővülés.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 86,05 forint/kg volt 2015 októberében, egy hónap alatt 3 százalékkal nőtt, míg egy év alatt 17 százalékkal esett, és 11 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 11 százalékkal csökkent októberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 2 százalékkal, a feldolgozók 26 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 92 százalékkal haladta meg a feldolgozóét.

Az AKI PÁIR adatai szerint a trappista sajt és a tehéntúró belföldi értékesítési ára 15 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 14 százalékkal, a tejfölé 13 százalékkal csökkent 2015 októberében az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a trappista tömbsajt fogyasztói ára 14 százalékkal, a pasztörözött, 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tejé 10 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

Agrárpolitikai hírek

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 128/2015. (X. 26.) számú közleménye szerint az óvoda- és iskolatejprogramban részt vevő kérelmező a kifizetési kérelmét a szállítási időszakokban kiszállított tejtermékekre vonatkozóan időszakonként egy alkalommal, az adott időszakot követő harmadik hónap utolsó napjáig nyújthatja be az MVH-hoz. Amennyiben a határidőt nem több mint két hónappal lépik túl, a támogatás továbbra is kifizetésre kerül, de a következők szerint csökkentve: 5 százalékkal, ha a túllépés egy hónap vagy annál kevesebb; 10 százalékkal, ha a túllépés több mint egy hónap, de két hónapnál kevesebb. Egy héten legfeljebb négy tanítási vagy nevelési napon, kedvezményezettenként és tanítási vagy nevelési naponként legfeljebb 0,25 liter tejegyenértékkel meg egyező mennyiségű tejtermék támogatható. A támogatás alapja a szerződés szerinti bruttó vételár, de legfeljebb a teljes/félzsíros tej és a zsíros/félzsíros tej esetében 32,5 forint/dl, a zsírszegény tej és a zsírszegény ízesített tej esetében 13,2 forint/dl, a natúr joghurt és a natúr kefir esetében 395 forint/kg, a gyümölcsleves/ízesített joghurt esetében 460 forint/kg, a gyümölcstarabos joghurt esetében 485 forint/kg, az ömlesztett sajt esetében 1400 forint/kg.

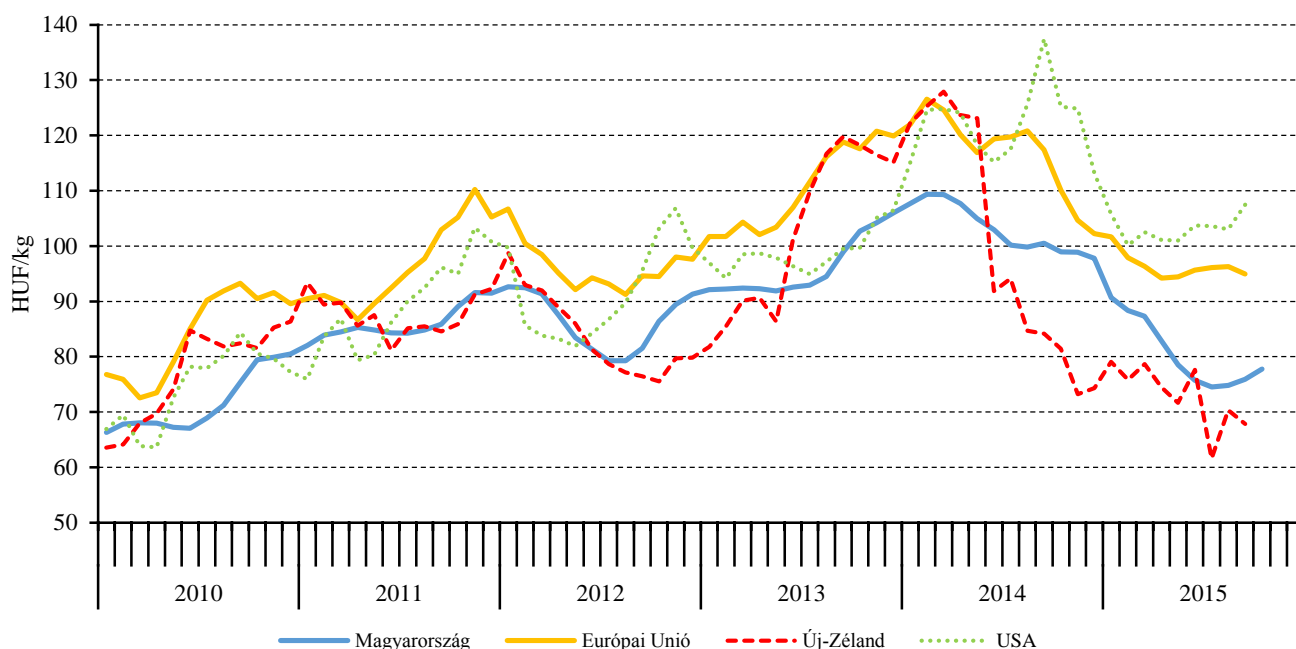
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 127/2015. (X. 22.) számú közleménye szerint a sajt magántárolási támogatására kérelmet 2016. január 15-éig lehet benyújtani. A támogatható mennyiség az Európai Unió tagállamaiban összességében 100 000 tonna, amelyből – a tagállami felosztás értelmében – Magyarország számára 826,752 tonna áll rendelkezésére. A magántárolási időszak 60-tól 210 napig terjedhet. A 2015. évben a magántárolási támogatás összege 15,57 euró/tonna a rögzített tárolási költségekre, továbbá 0,40 euró/tonna/nap a szerződéses tárolás időtartamára.

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 124/2015. (X. 20.) számú közleménye szerint a sovány tejpor magántárolásának összege a 90 és 210 nap közötti támogatási konstrukció esetén 8,86 euró/tonna a rögzített tárolási költségekre, továbbá 0,16 euró/tonna/nap a szerződéses tárolás időtartamára, a 360 napig tartó támogatási konstrukció esetén 8,86 euró/tonna a rögzített tárolási költségekre, továbbá 0,36 euró/tonna/nap a szerződéses tárolás időtartamára. Magántárolási támogatási kérelmet benyújtani 2016. február 29-ig lehet.

Ábrák, táblázatok

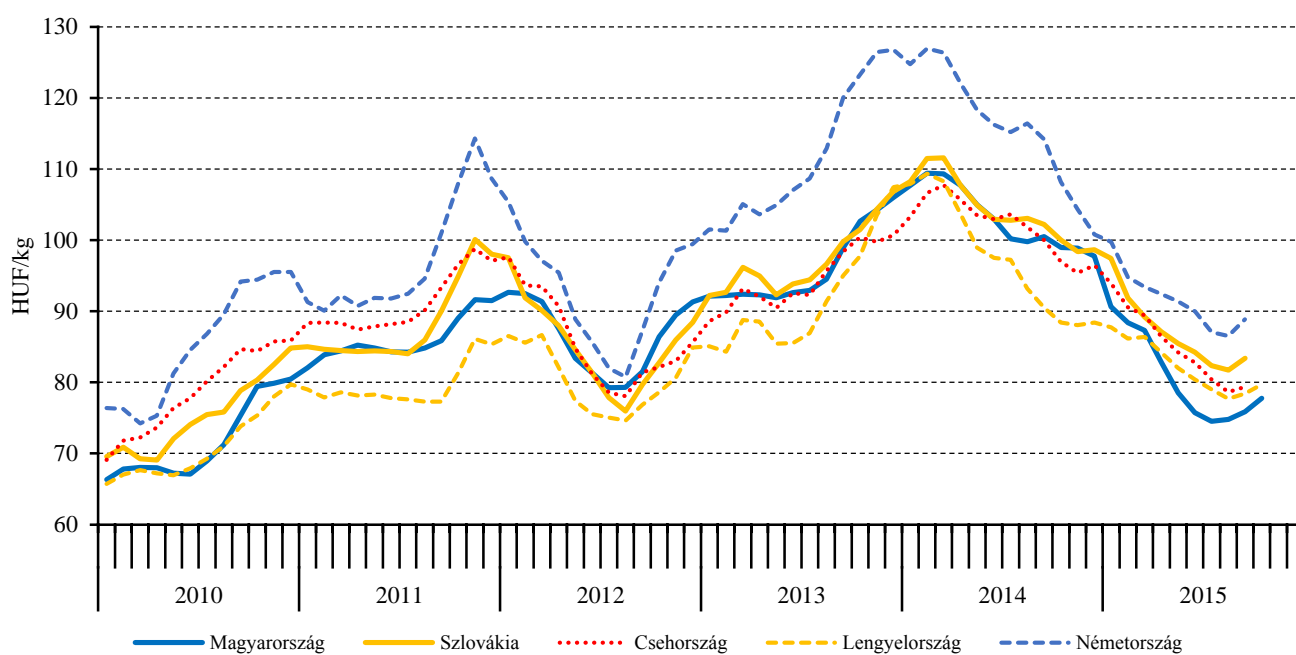
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2015)

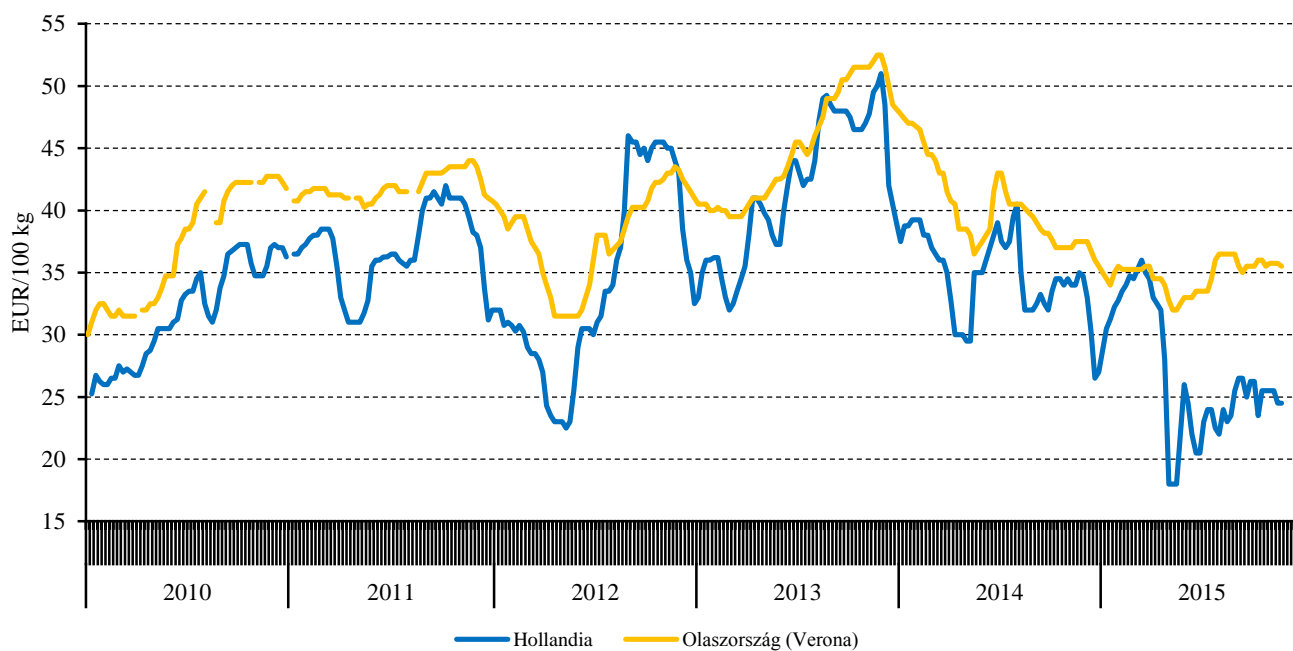
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2015)

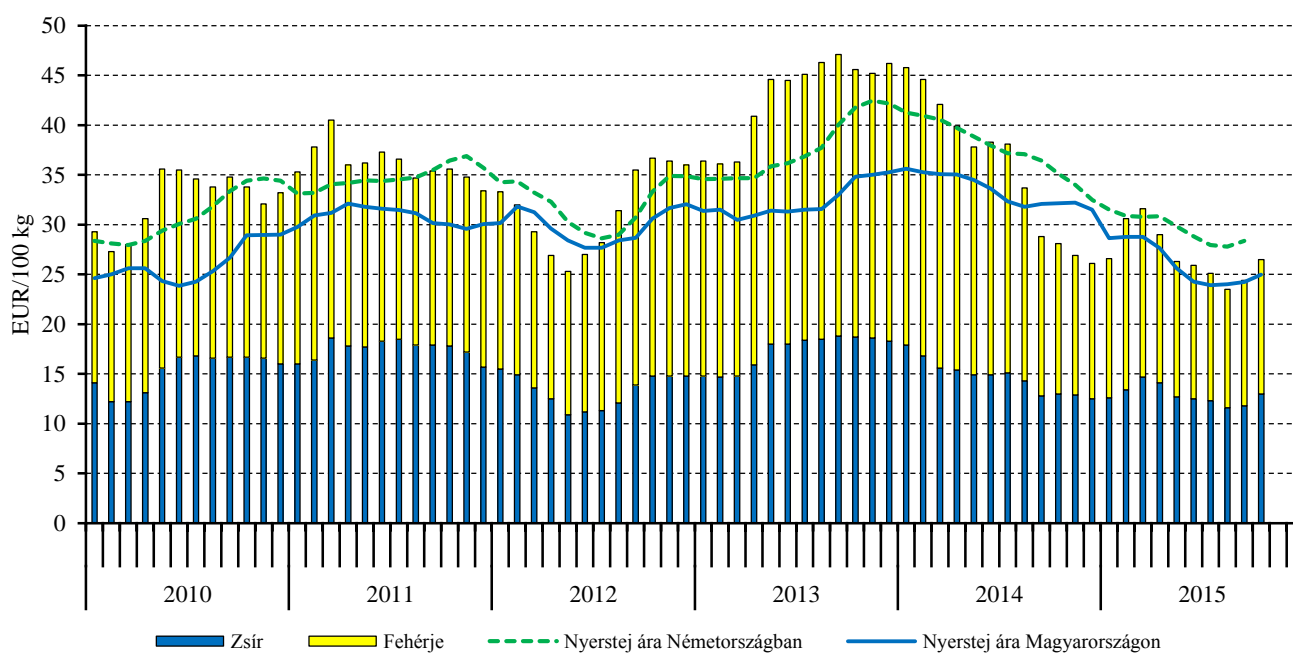
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2015)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2015)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon

	Körzetek			Országos				
	Alföld ^{b)}	Dunántúl ^{c)}	Észak-Magyarország ^{d)}	2014. X.	2015. IX.	2015. X.	2015. X./ 2014. X. (százalék)	2015. X./ 2015. IX. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	75,52	73,24	80,79	95,33	74,31	74,40	78,04	100,13
Felvásárlás (tonna)	33 609	54 303	3 990	84 925	88 700	91 902	108,21	103,61
Átlagár (HUF/kg)	78,40	77,11	81,75	98,96	75,89	77,78	78,60	102,49
Fehérje (százalék)	3,40	3,41	3,34	3,38	3,30	3,40	100,65	103,11
Zsír (százalék)	3,79	3,77	3,61	3,79	3,62	3,77	99,52	104,09

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

^{b)} A feldolgozó székhelye szerint Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió.

^{c)} A feldolgozó székhelye szerint Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió.

^{d)} A feldolgozó székhelye szerint Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió.

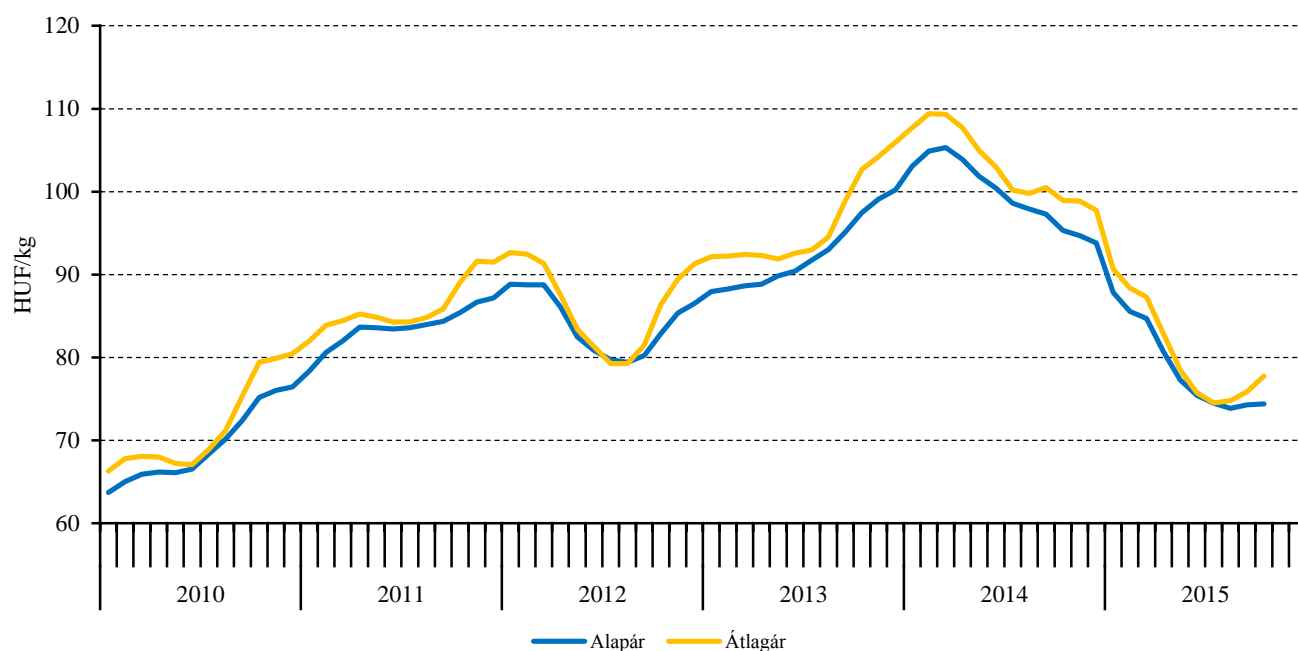
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon

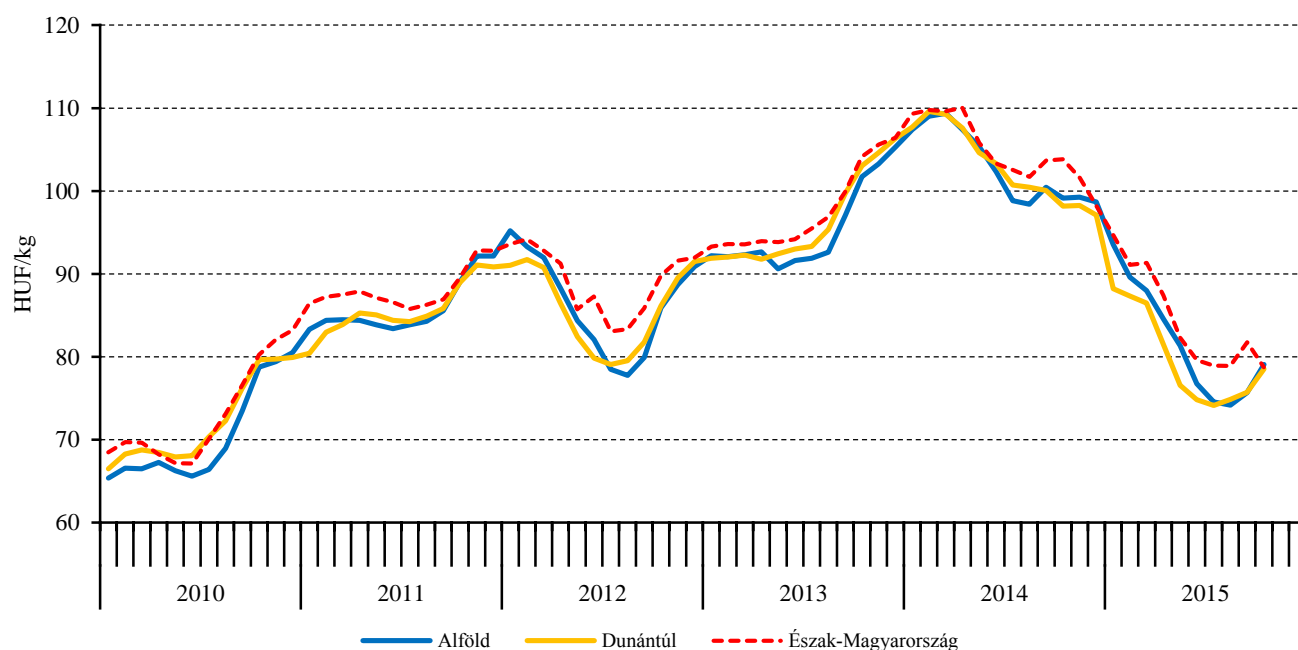
	2014. X.	2015. IX.	2015. X.	2015. X./ 2014. X. (százalék)	2015. X./ 2015. IX. (százalék)
Mennyiség (tonna)	17 772	15 288	15 729	88,50	102,88
Átlagár (HUF/kg)	103,68	83,78	86,05	82,99	102,70
Fehérje (százalék)	3,29	3,21	3,28	99,54	101,97
Zsír (százalék)	3,72	3,60	3,67	98,72	102,12

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

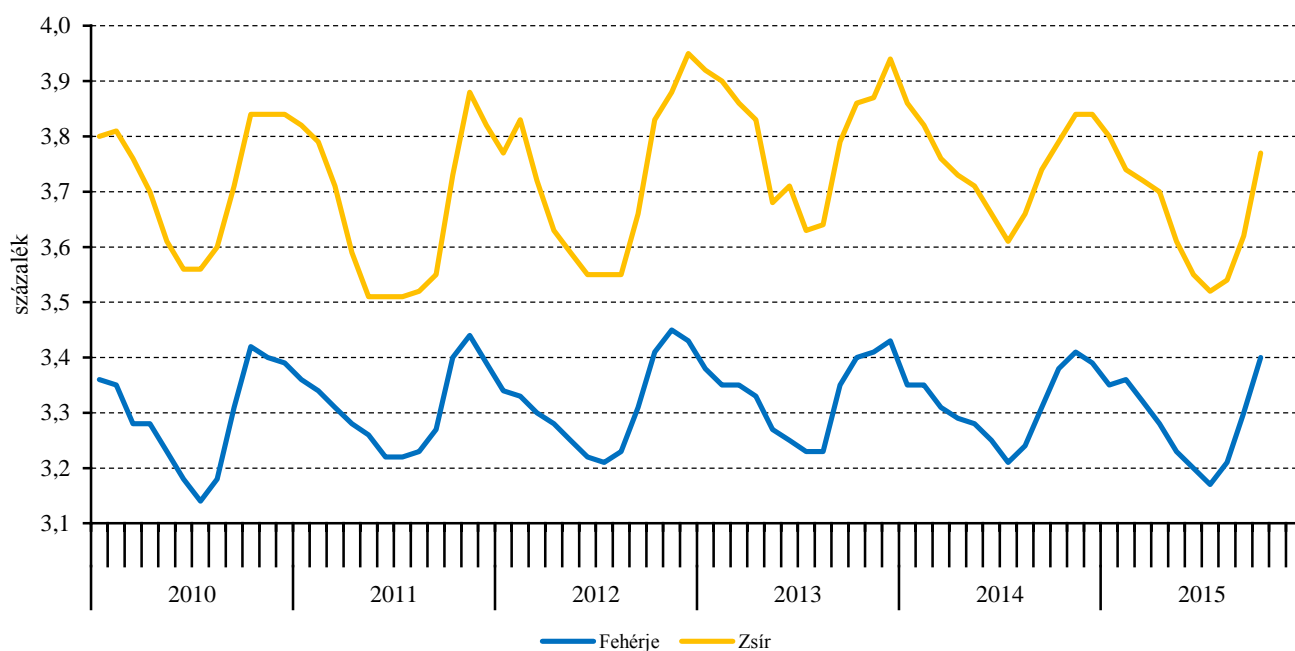
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

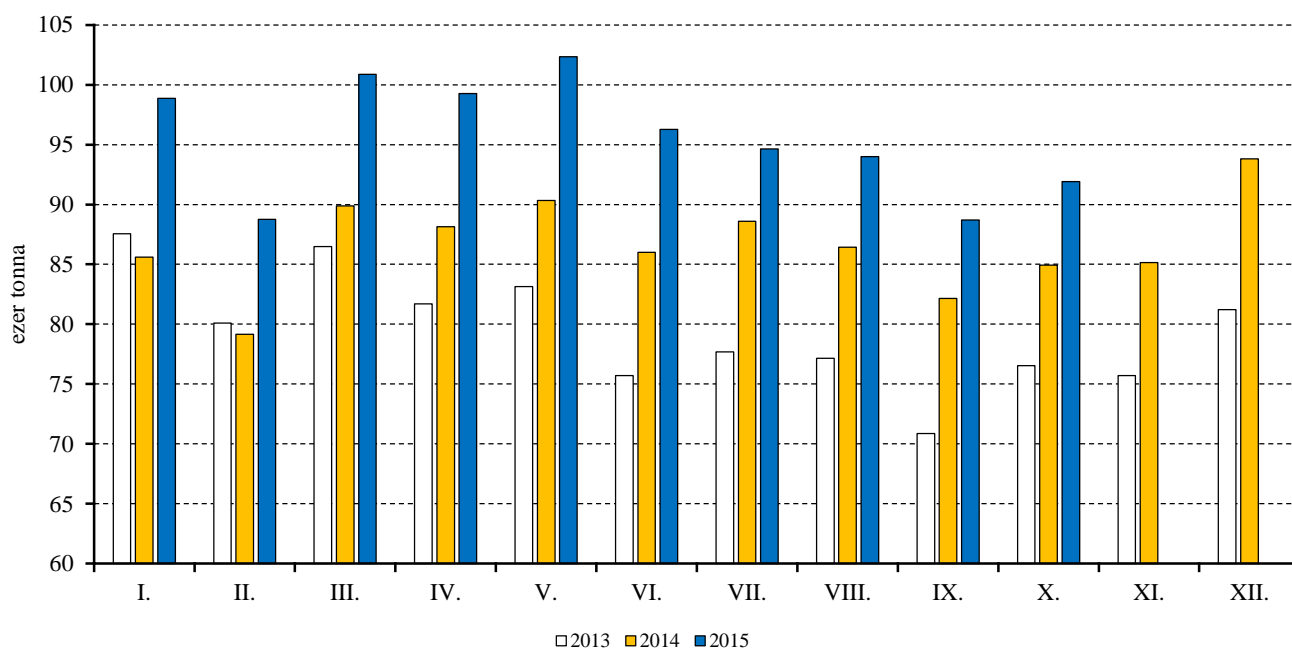
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2015)

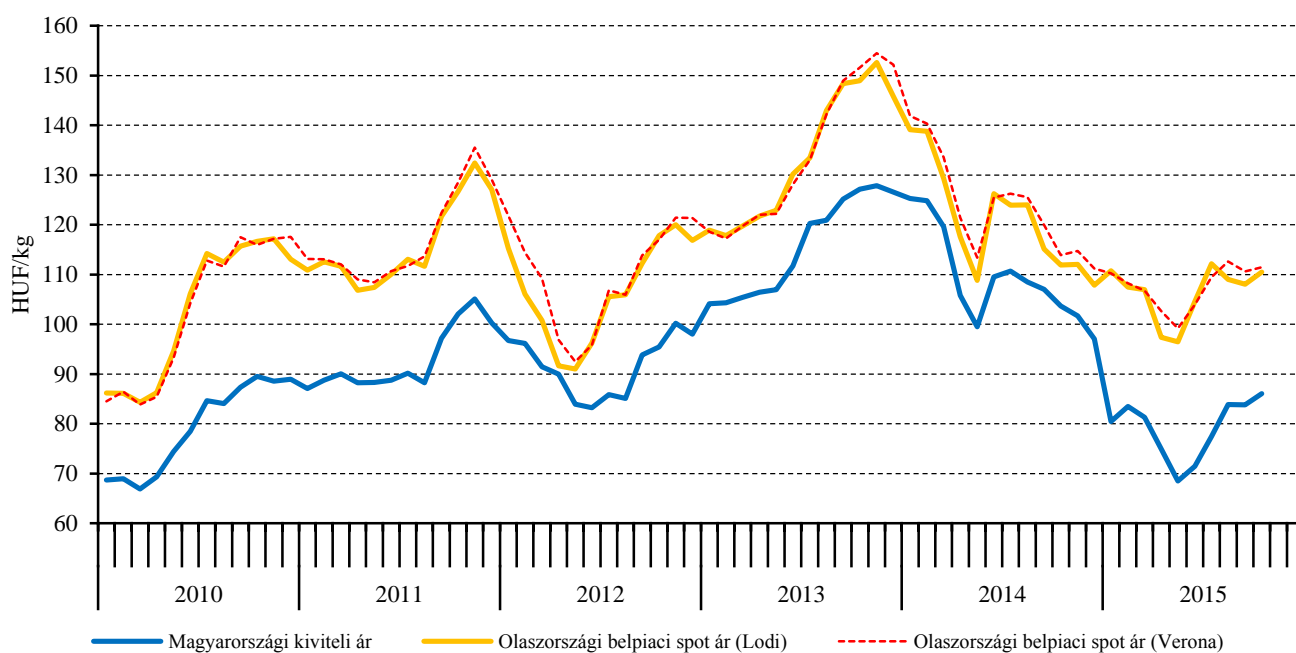
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2013-2015)

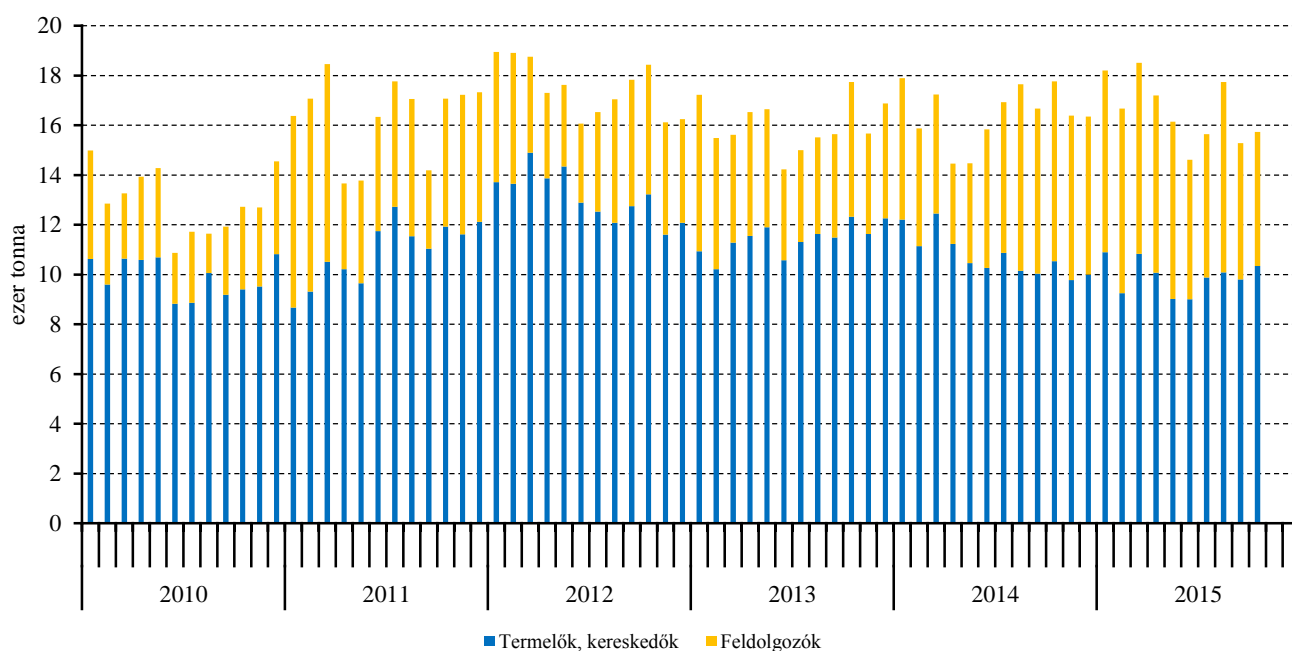
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2015. november 11-ig beérkezett adatok)

	2014. IX.		2015. VIII.		2015. IX.		2015. IX./ 2014. IX. (százalék)	2015. IX./ 2015. VIII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	39,02	122,20	32,04	99,66	32,87	102,92	84,22	103,27
Belgium	33,29	104,25	27,21	84,64	27,35	85,64	82,15	101,18
Dánia	37,50	117,44	29,92	93,07	29,93	93,71	79,79	100,69
Egyesült Királyság	37,81	118,41	31,66	98,48	31,37	98,22	82,95	99,74
Finnország	43,81	137,20	37,33	116,11	37,52 ^{a)}	117,48	85,63	101,18
Franciaország	38,84	121,63	32,46	100,97	32,23	100,92	82,97	99,95
Görögország	42,63	133,50	41,58	129,33	41,80	130,88	98,04	101,20
Hollandia	38,00	119,00	28,50	88,65	28,50 ^{a)}	89,24	74,99	100,67
Írország	35,45	111,02	27,97	87,00	29,13 ^{a)}	91,21	82,16	104,84
Luxemburg	36,02	112,80	28,48	88,59	29,55	92,52	82,02	104,44
Németország	36,44	114,12	27,78	86,41	28,38	88,86	77,87	102,84
Olaszország	39,17	122,67	34,24	100,28	33,76 ^{a)}	105,71	86,17	105,41
Portugália	33,45	104,75	28,18	87,65	28,60	89,55	85,49	102,17
Spanyolország	34,08	106,73	29,03 ^{a)}	90,30	29,51 ^{b)}	92,40	86,57	102,33
Svédország	36,76	115,12	29,76	92,57	30,88	96,69	83,99	104,45
Ciprus	55,62	174,18	54,97	170,98	55,47	173,68	99,71	101,58
Csehország	31,99	100,18	25,32	78,76	25,42	79,59	79,45	101,05
Észtország	25,15	78,76	22,36	69,55	22,60	70,76	89,84	101,74
Lengyelország	29,74	93,14	26,54	82,55	26,56	83,16	89,28	100,74
Lettország	23,36	73,16	20,40	63,45	20,35	63,72	87,10	100,43
Litvánia	22,78	71,34	19,08	59,35	20,12	63,00	88,31	106,15
Magyarország	32,08	100,48	24,03	74,81	24,23	75,89	75,53	101,44
Málta	49,12	153,83	48,20	149,92	49,60	155,30	100,96	103,59
Szlovákia	32,63	105,32	26,25	81,65	26,63	83,38	79,17	102,12
Szlovénia	33,46	104,78	27,36	85,10	28,02	87,73	83,73	103,09
Bulgária	33,57	105,13	27,22	84,67	27,85	87,20	82,94	102,99
Románia	29,19	91,41	24,21	75,30	25,27	79,12	86,56	105,07
Horvátország	34,56	108,23	31,05	96,58	31,68	99,19	91,65	102,70
EU-28	36,45	114,15	29,72	92,44	29,90	93,62	82,01	101,28

^{a)} A tagállam becslése.^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: **A nyerstej ára a harmadik országokban**

Ország	2014. IX.		2015. VIII.		2015. IX.		2015. IX./ 2014. IX. (százalék)	2015. IX./ 2015. VIII. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	28,21	89,21	26,73	83,82	24,77	78,07	87,81	92,66
Brazília	35,16	110,40	26,91	84,04	23,72	74,40	67,46	88,13
Japán	71,83	224,93	73,80	229,90	74,75	233,88	104,07	101,28
Svájc	56,19	176,02	56,53	175,91	–	–	–	–
Új-Zéland	26,86	84,15	22,58	70,31	21,67	67,85	80,68	95,97
USA	43,98	137,65	33,10	103,15	34,43	107,65	78,29	104,02

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: **A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál**

Ország	Feldolgozó						EUR/100 kg
		2014. IX.	2015. VIII.	2015. IX.	2015. IX./ 2014. IX. (százalék)	2015. IX./ 2015. VIII. (százalék)	
Belgium	Milcobel	32,68	28,49	26,39	80,75	92,63	
Németország	Müller (Leppersdorf)	35,09	26,87	26,38	75,18	98,18	
Németország	DMK	36,47	26,18	25,19	69,07	96,22	
Dánia	Arla Foods	35,74	27,92	27,92	78,12	100,00	
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	46,34	39,72	39,71	85,69	99,97	
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	40,24	34,98	33,30	82,75	95,20	
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	39,05	37,36	35,72	91,47	95,61	
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	38,48	33,23	32,16	83,58	96,78	
Franciaország	Sodiaal	42,04	35,91	35,91	85,42	100,00	
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	41,95	35,24	36,41	86,79	103,32	
Nagy-Britannia	First Milk	36,11	27,00	25,26	69,95	93,56	
Írország	Glanbia	30,50	24,98	23,99	78,66	96,04	
Írország	Kerry Agribusiness	32,02	26,52	26,52	82,82	100,00	
Olaszország	Granarolo (North)	43,87	38,29	38,29	87,28	100,00	
Hollandia	DOC Kaas	32,05	24,19	24,19	75,48	100,00	
Hollandia	Friesland Campina	36,96	27,71	27,71	74,97	100,00	
EU átlag	-	37,47	30,91	30,32	80,90	98,07	

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. X.	2015. IX.	2015. X.	2015. X./ 2014. X. (százalék)	2015. X./ 2015. IX. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	150,24	125,63	125,61	83,60	99,98
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	162,02	139,02	138,80	85,67	99,84
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	160,72	142,68	142,00	88,35	99,52
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	136,63	110,99	112,99	82,70	101,80

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. X.	2015. IX.	2015. X.	2015. X./ 2014. X. (százalék)	2015. X./ 2015. IX. (százalék)
Adagolt vaj	1 474,18	1 284,45	1 283,05	87,03	99,89
Natúr vajkrém	874,76	796,41	791,13	90,44	99,34
Tehéntúró	689,42	581,74	583,58	84,65	100,32
Tejföl	426,76	364,96	371,43	87,03	101,77
Natúr joghurt	332,87	231,57	233,93	70,28	101,02
Gyümölcsös joghurt	414,44	321,66	324,38	78,27	100,84
Kefír	294,45	232,56	231,16	78,51	99,40
Trappista sajt	1 140,39	958,04	968,47	84,93	101,09
Ömlesztett sajt	1 100,18	1 021,37	1 002,35	91,11	98,14

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	2014. I-VIII.		2015. I-VIII.		2015. I-VIII./2014. I-VIII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	tonna					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	71 507	283 519	74 375	311 125	104,01	109,74
0402 Tej és tejszín ^{b)}	8 173	622	5 197	127	63,58	20,42
0403 Kefir, joghurt	26 711	3 549	31 185	1 882	116,75	53,04
0404 Tejsavó	5 136	21 432	5 864	23 033	114,19	107,47
0405 Vaj és vajkrém	4 296	537	4 993	554	116,22	103,17
0406 Sajt és túró	31 884	13 939	33 973	15 312	106,55	109,85

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	2014. I-VIII.		2015. I-VIII.		2015. I-VIII./2014. I-VIII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	ezer HUF					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	12 845 096	35 041 825	11 571 716	29 429 560	90,09	83,98
0402 Tej és tejszín ^{b)}	5 286 406	593 072	3 208 498	123 286	60,69	20,79
0403 Kefir, joghurt	8 592 474	1 240 394	9 631 524	690 003	112,09	55,63
0404 Tejsavó	2 575 242	3 295 269	2 704 540	3 193 909	105,02	96,92
0405 Vaj és vajkrém	5 064 025	530 538	5 210 608	477 194	102,89	89,95
0406 Sajt és túró	32 892 802	17 828 714	30 101 626	18 966 142	91,51	106,38
Összesen	67 256 045	58 529 812	62 428 511	52 880 093	92,82	90,35

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

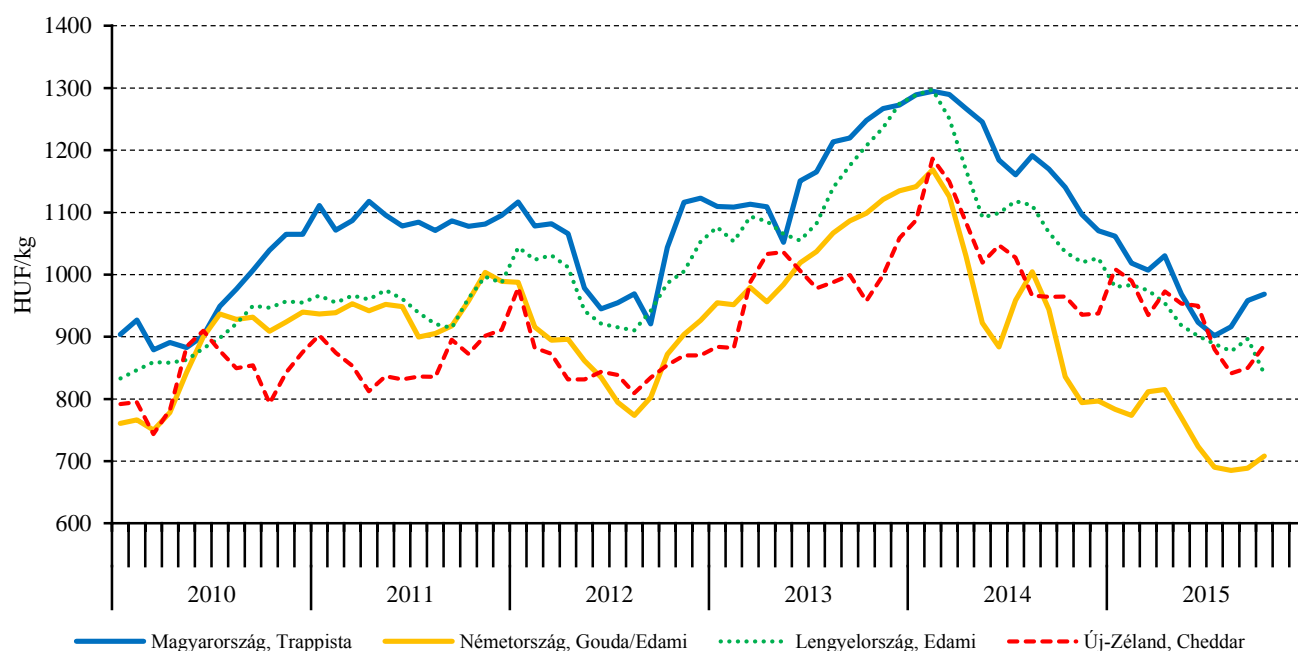
10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

Megnevezés	2015. I-VIII.		2014. I-VIII.		2015. I-VIII./2014. I-VIII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	HUF/kg					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	179,63	123,60	155,59	94,59	86,61	76,53
0402 Tej és tejszín ^{b)}	646,80	953,89	617,43	970,87	95,46	101,78
0403 Kefir, joghurt	321,69	349,48	308,85	366,54	96,01	104,88
0404 Tejsavó	501,46	153,76	461,19	138,66	91,97	90,19
0405 Vaj és vajkrém	1 178,87	987,79	1 043,68	861,19	88,53	87,18
0406 Sajt és túró	1 031,65	1 279,02	886,05	1 238,63	85,89	96,84

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

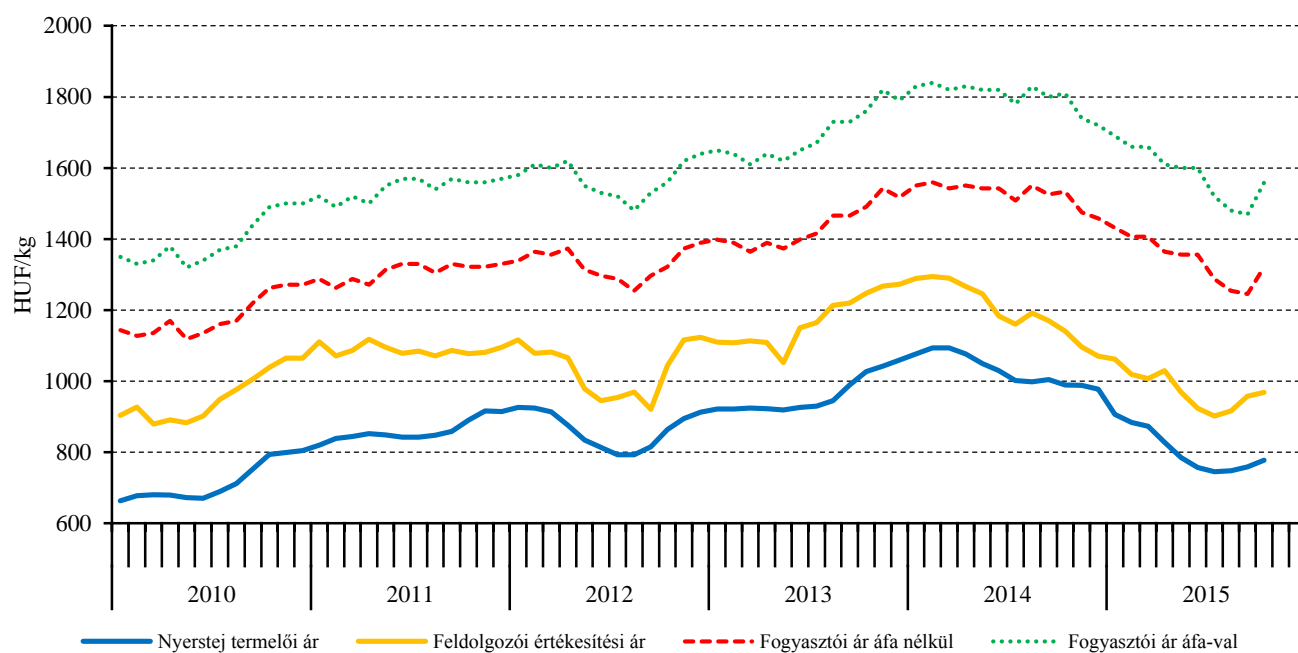
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

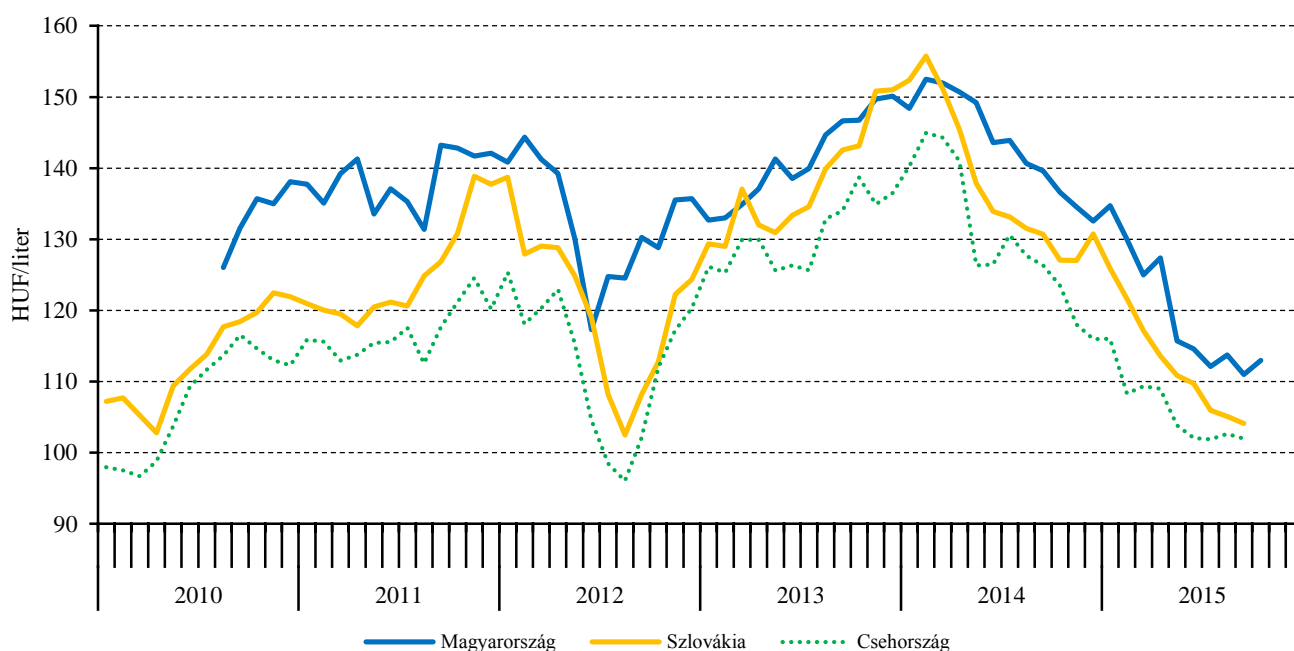
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstej árának felel meg.

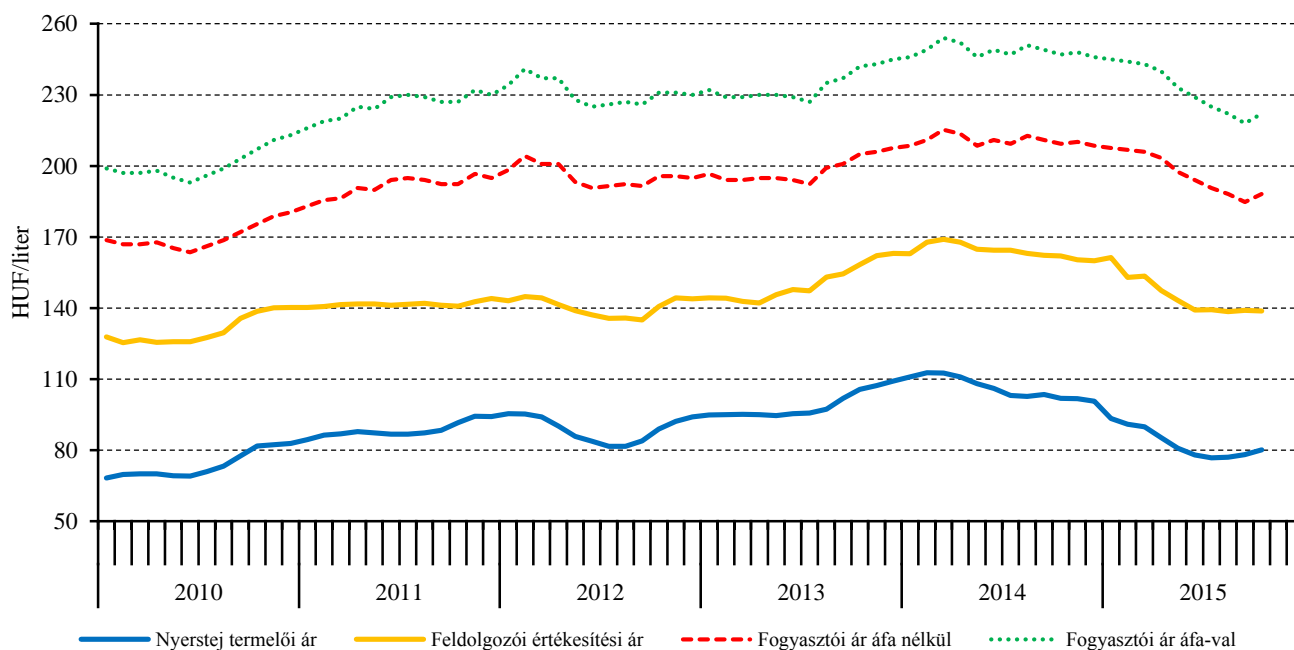
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

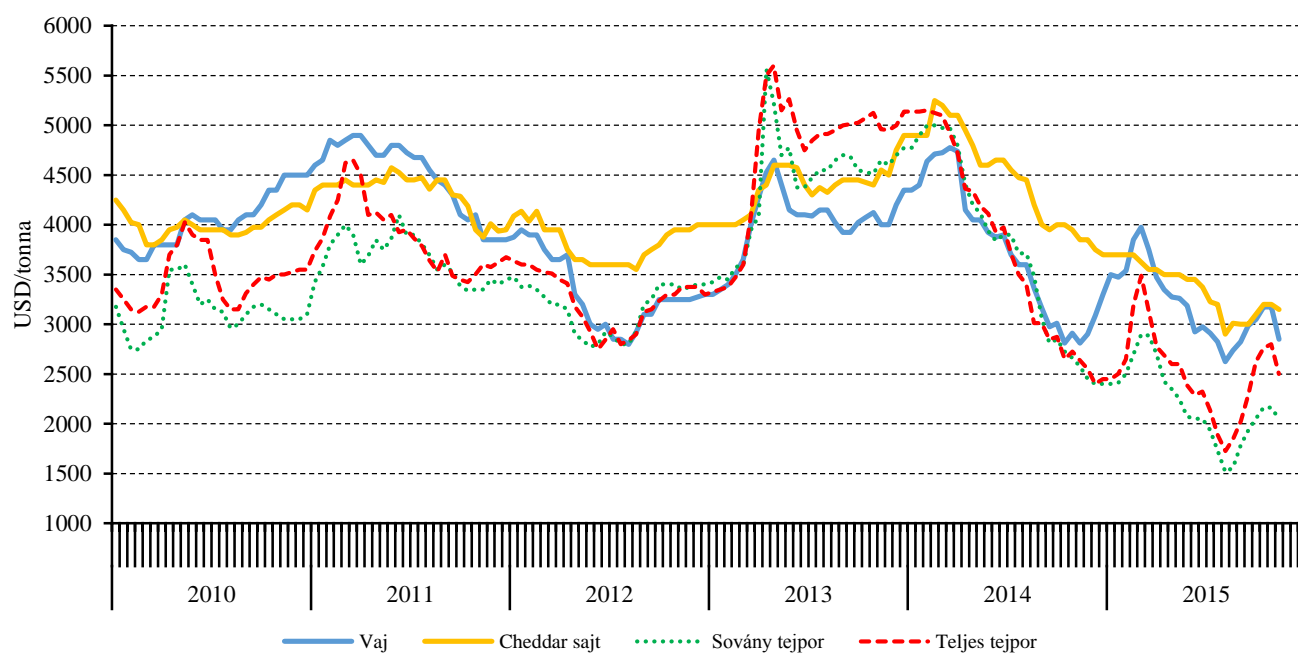
^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

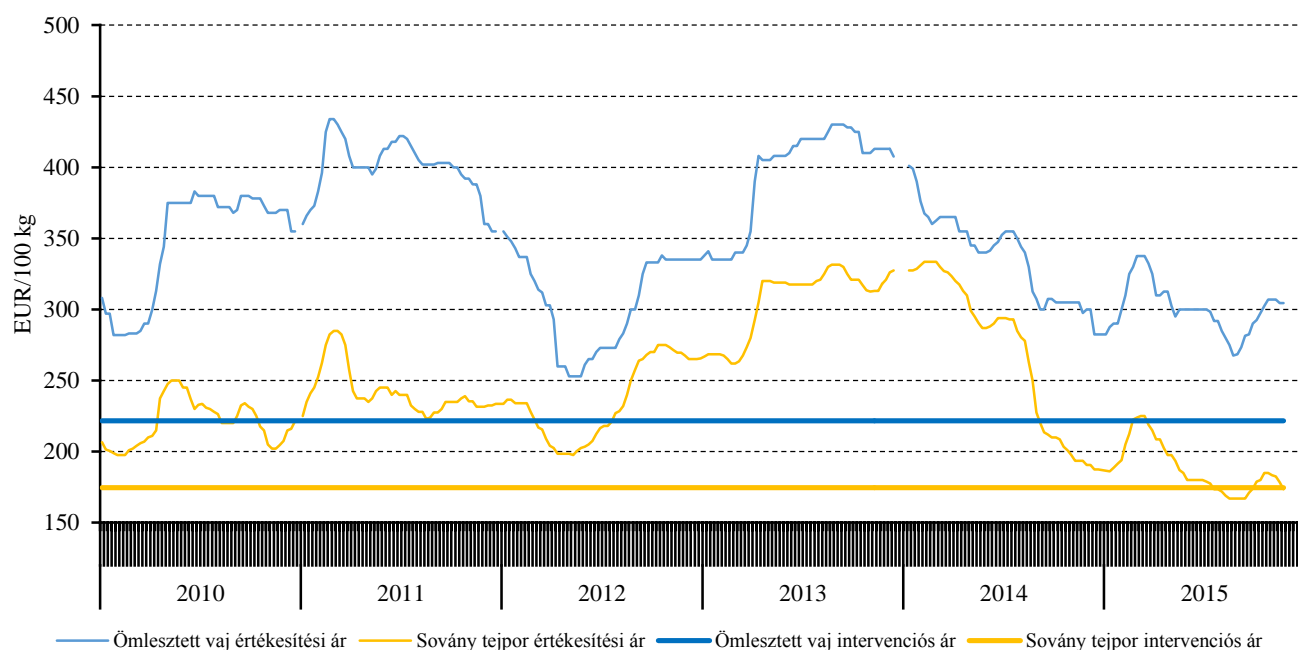

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR, KSH

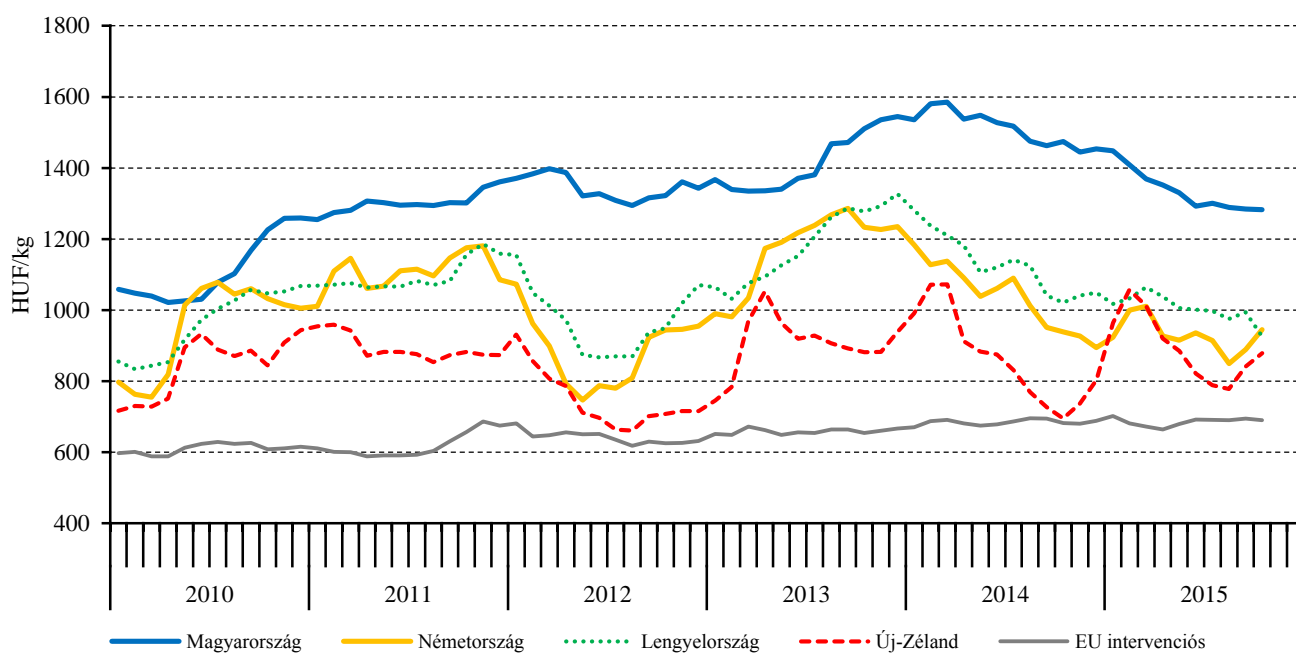
15. ábra: A tejtermékek kétheti világpiaci^{a)} értékesítési ára (2010-2015)

^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciós ára Németországban (2010-2015)

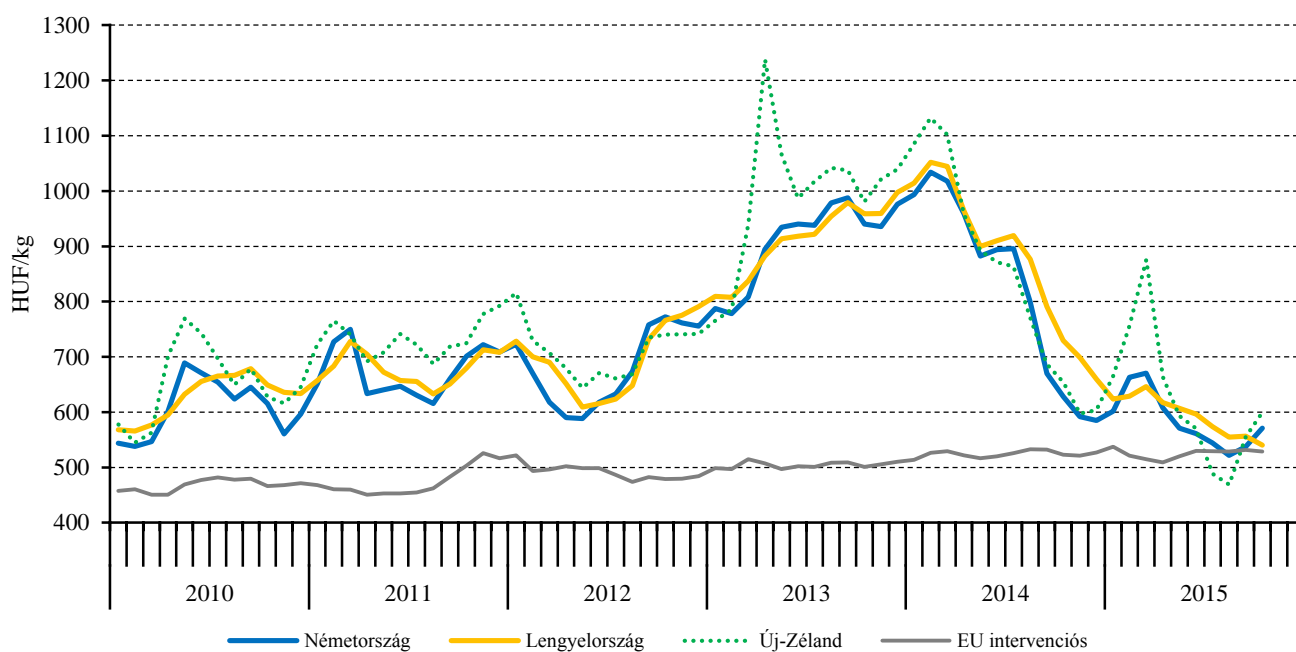
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempten árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

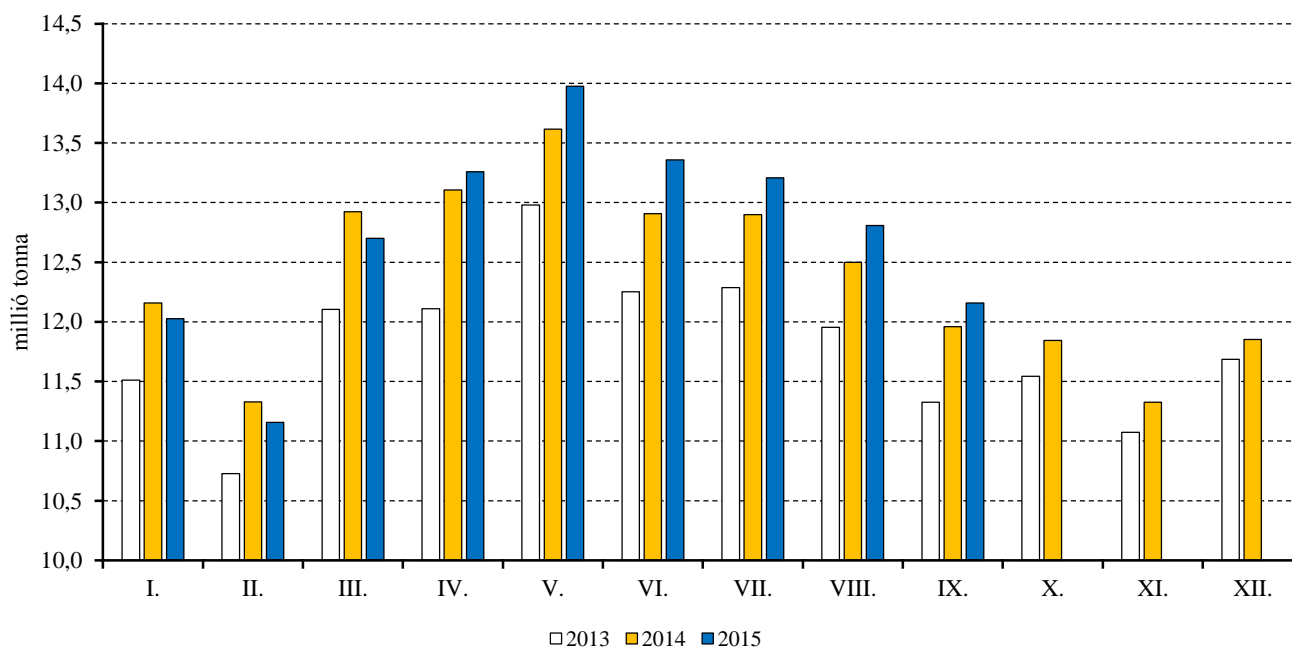
18. ábra: A sovány tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

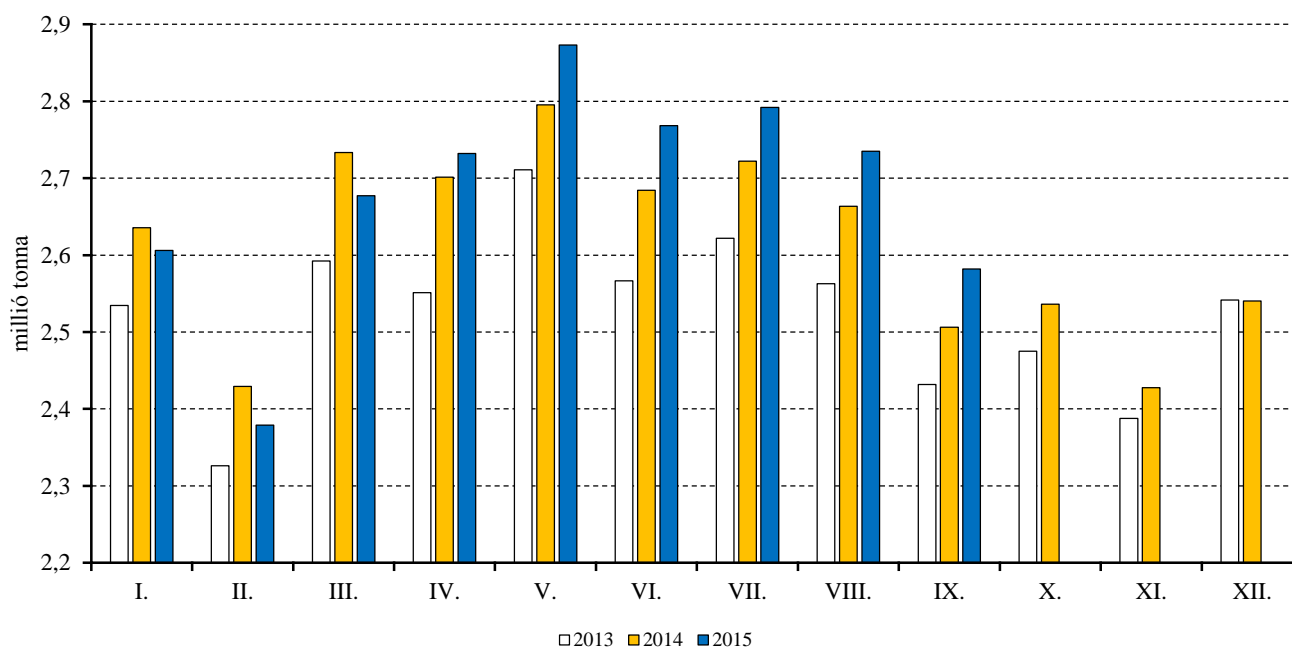
Tejfelvásárlás

19. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

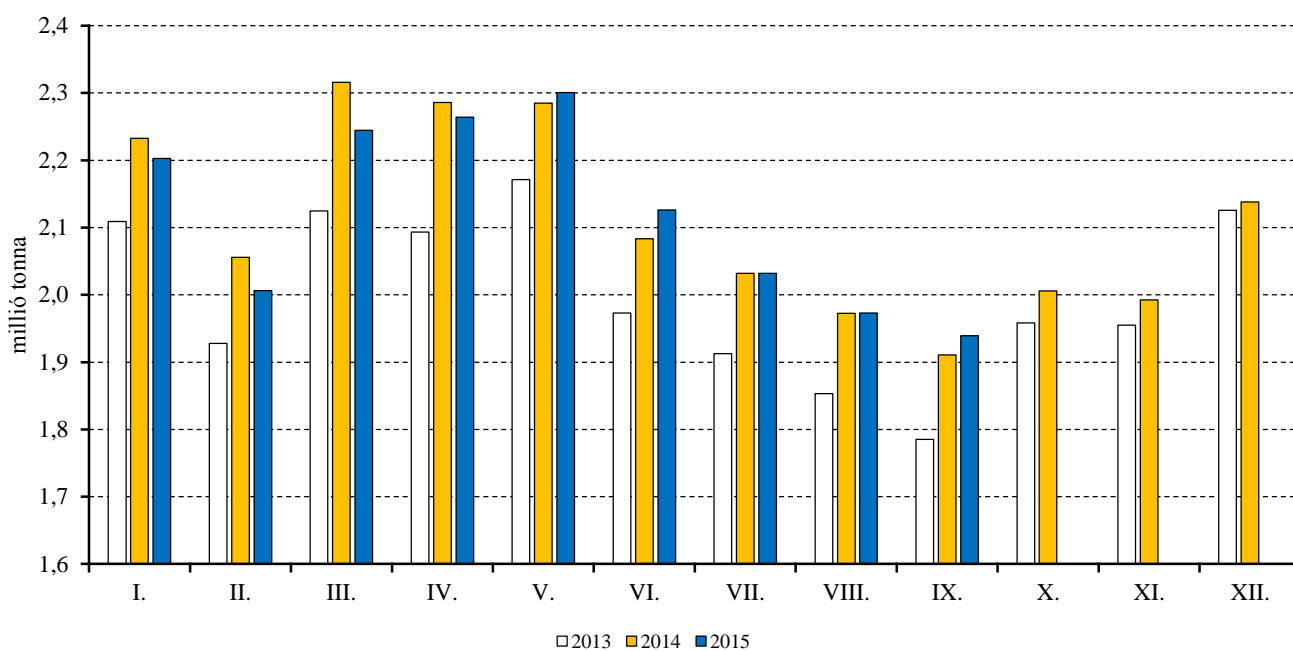
Megjegyzés: A 2015. június-szeptember időszakra vonatkozóan 27 tagország adatai alapján becslés.
 Forrás: Eurostat

20. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

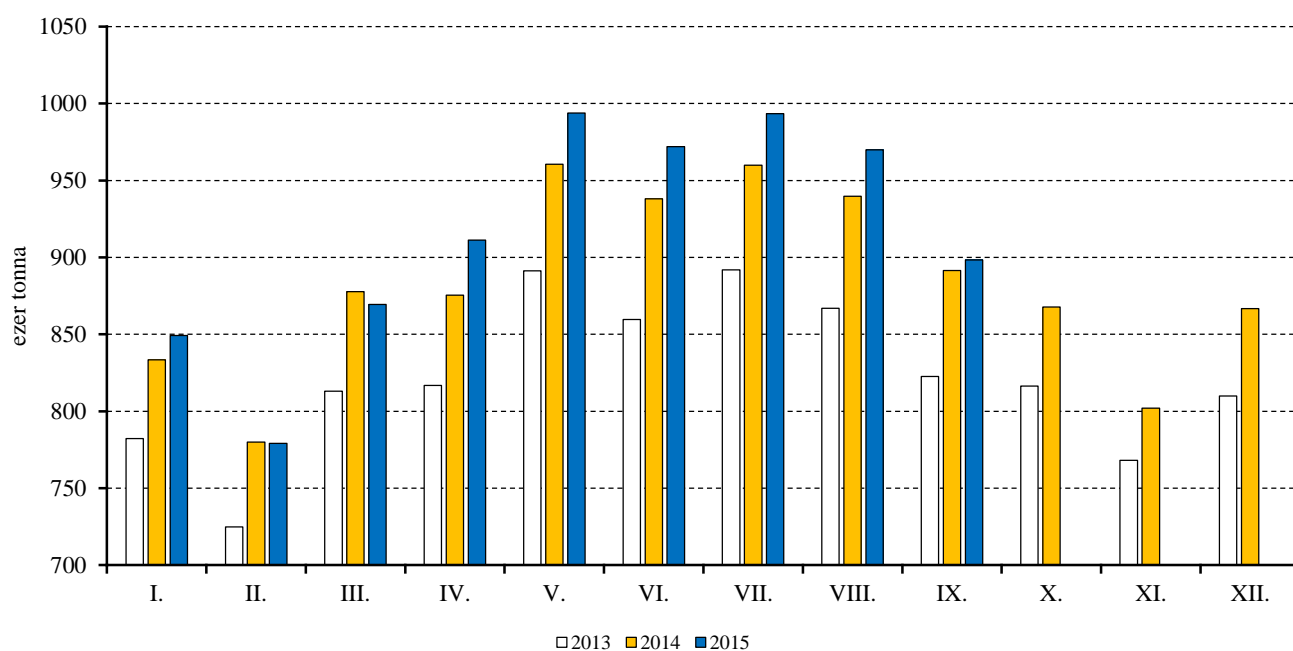
Forrás: Eurostat

21. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

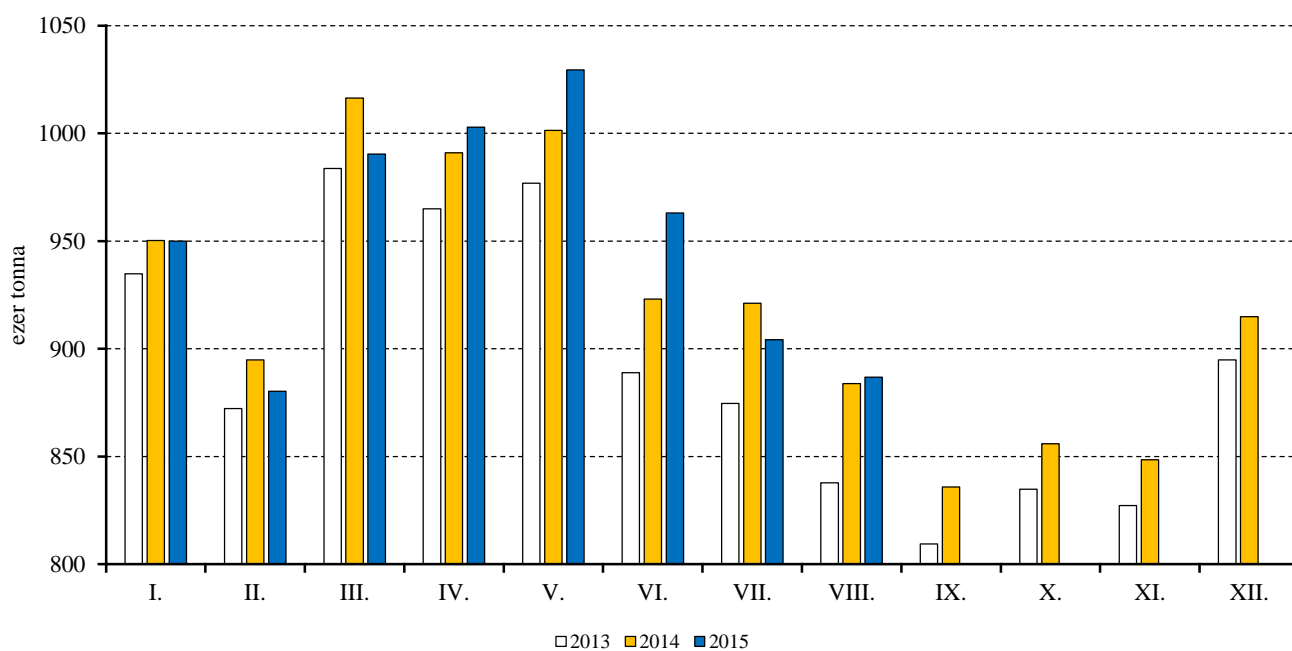
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

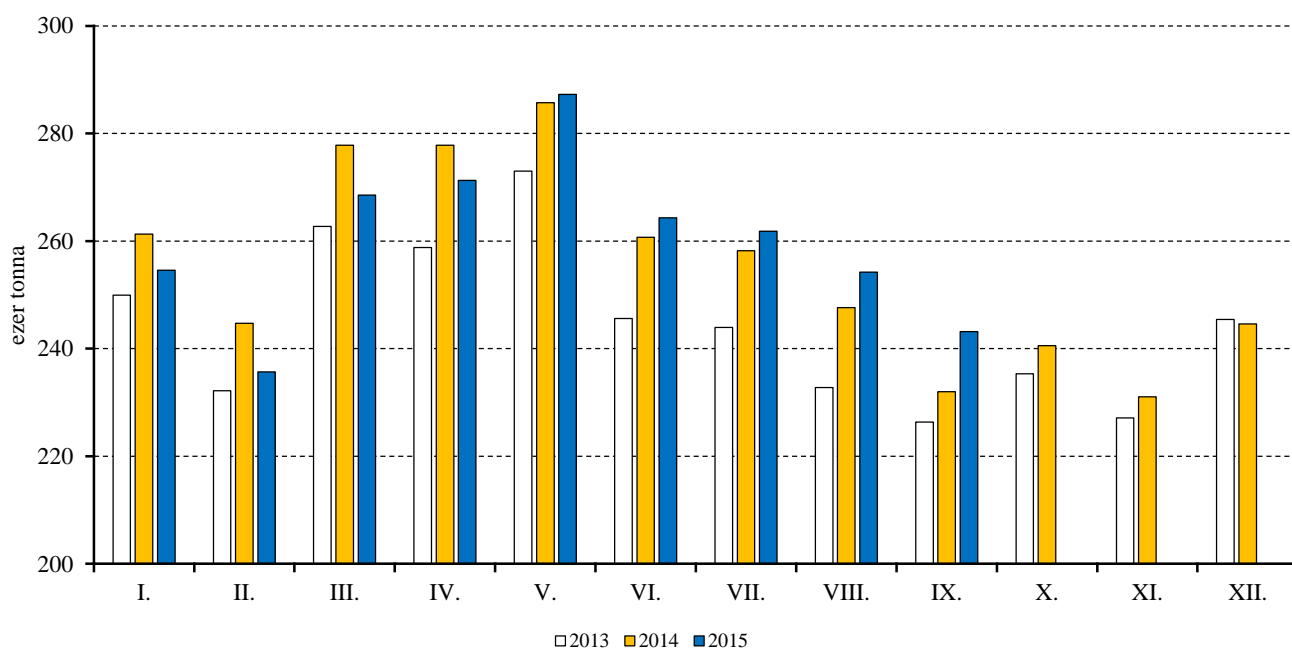
Forrás: GUS

23. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

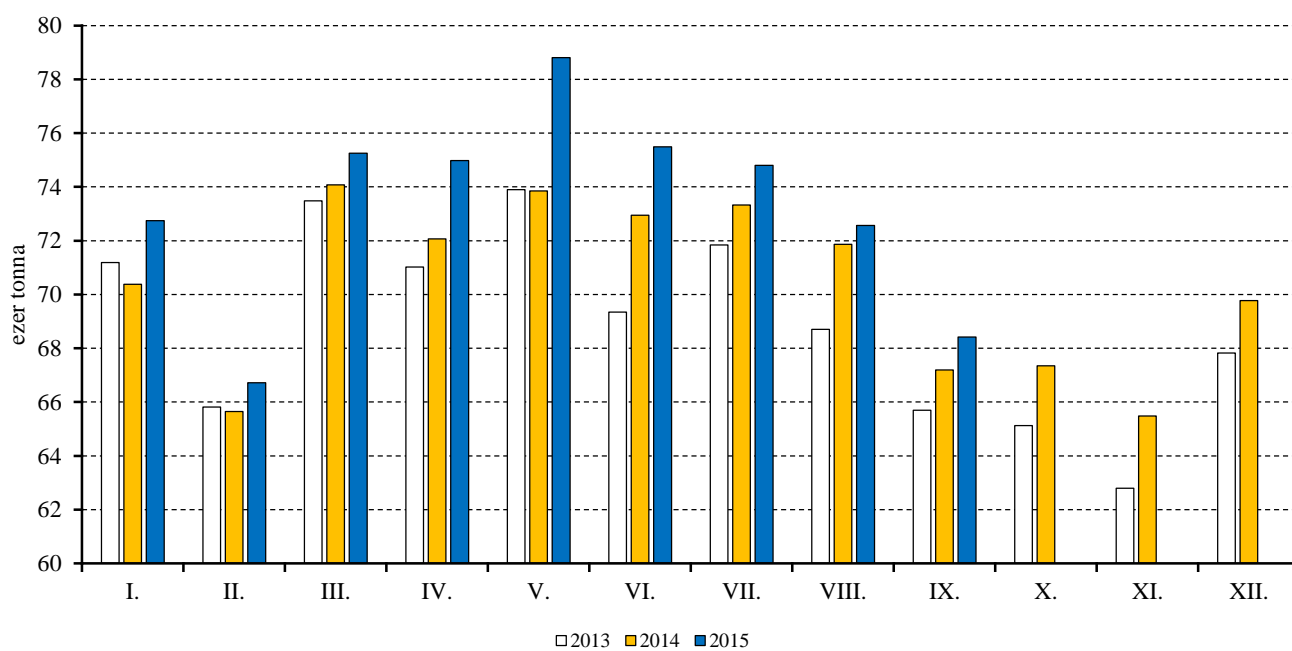
Forrás: AGEA-CLAL

24. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

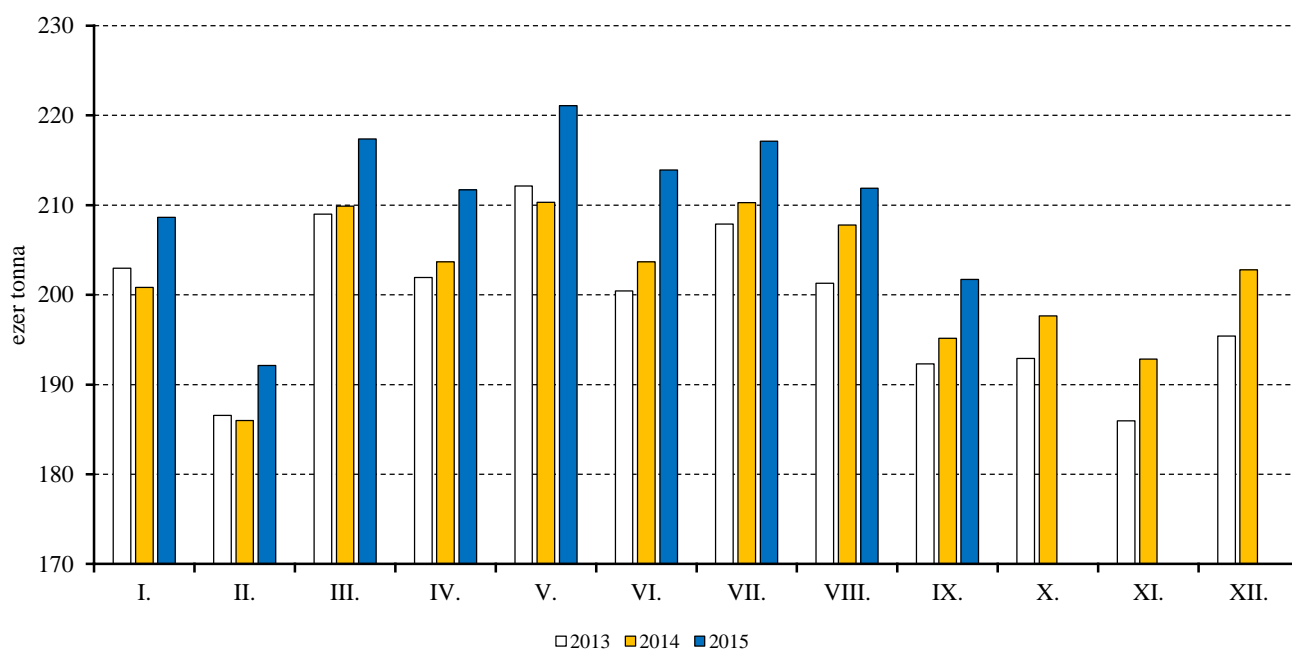
Forrás: AMA

25. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

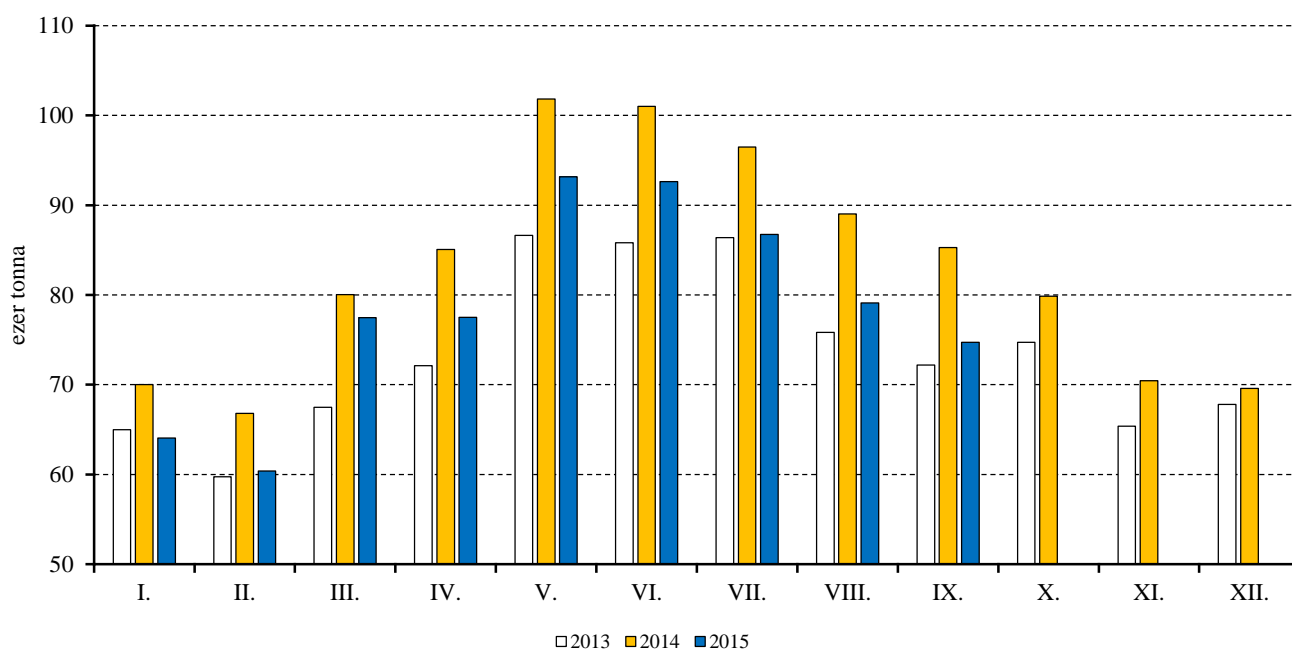
Forrás: APA

26. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

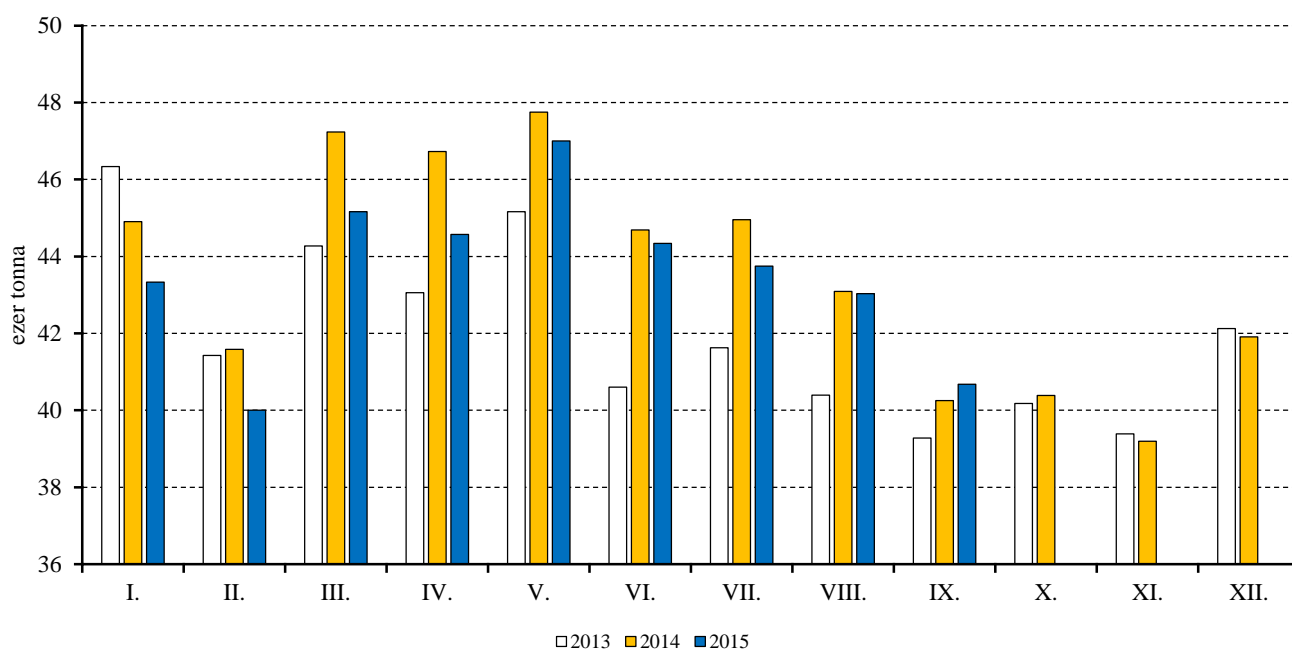
Forrás: MZCR

27. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: INSSE

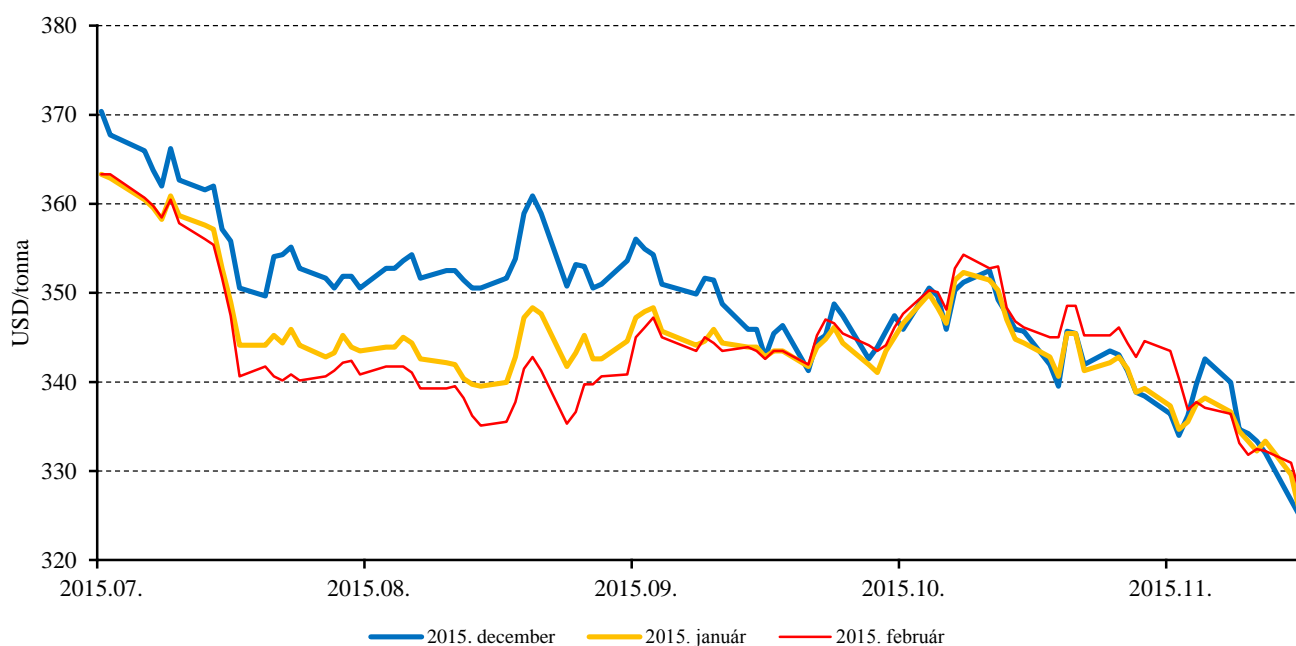
28. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: DZS

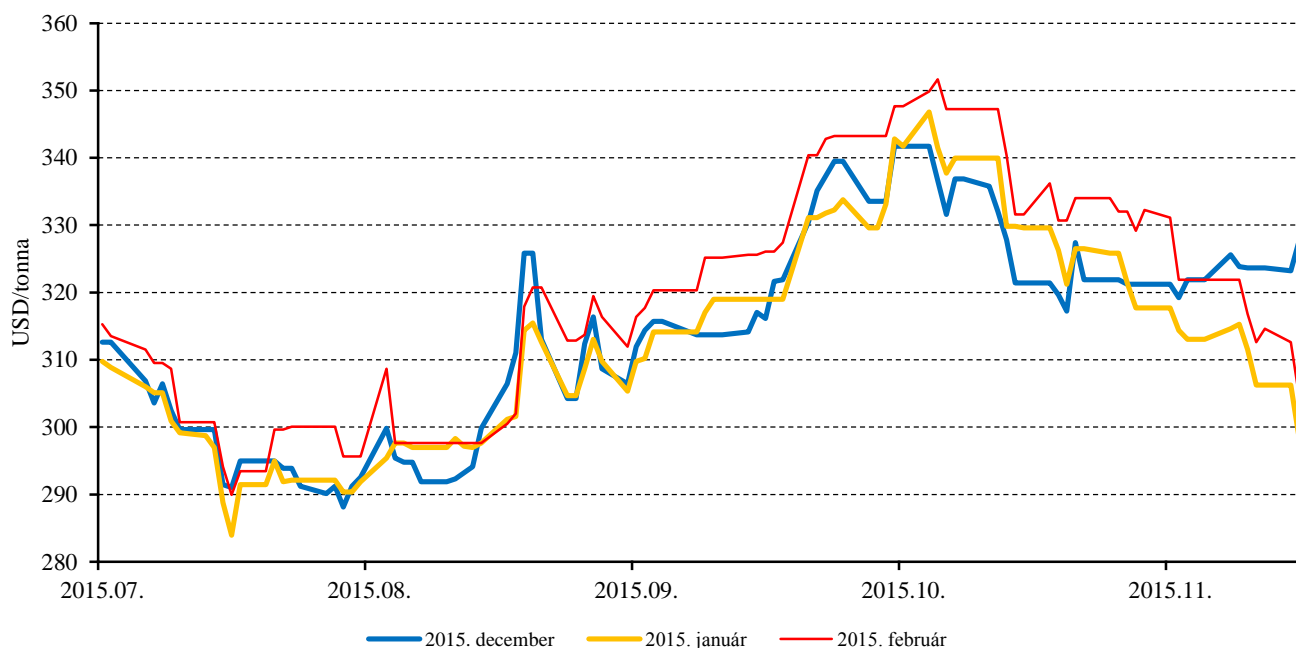
Határidős jegyzések

29. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

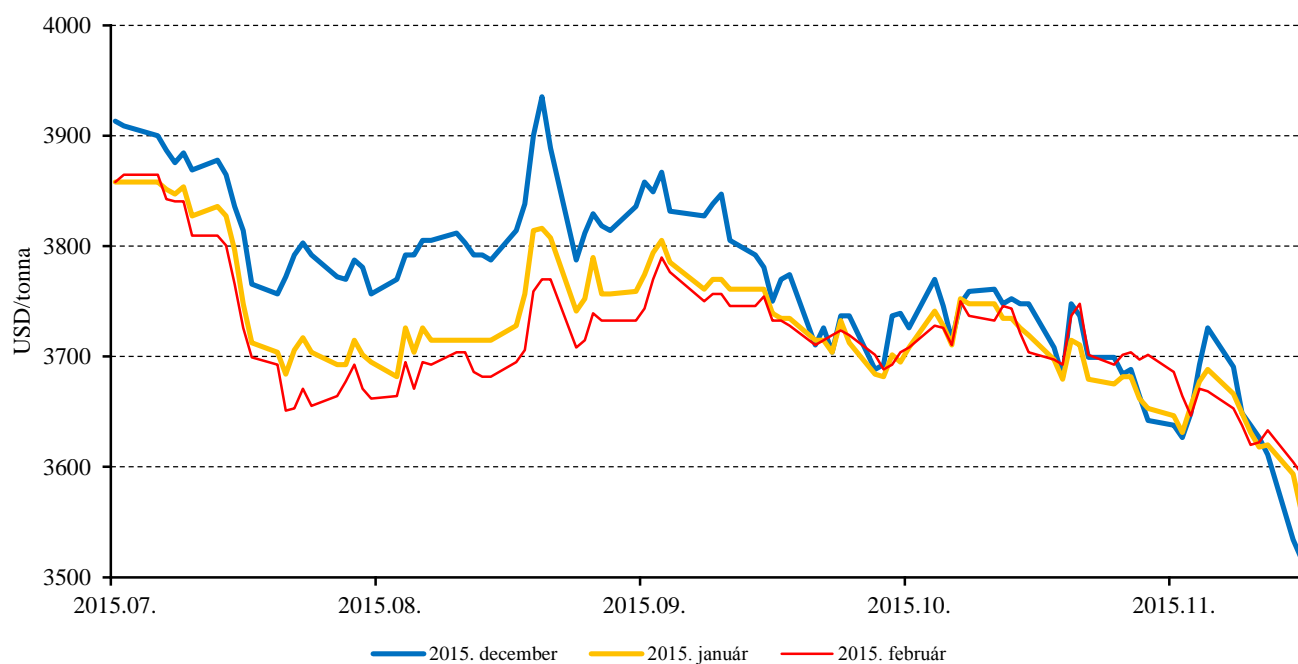
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

30. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

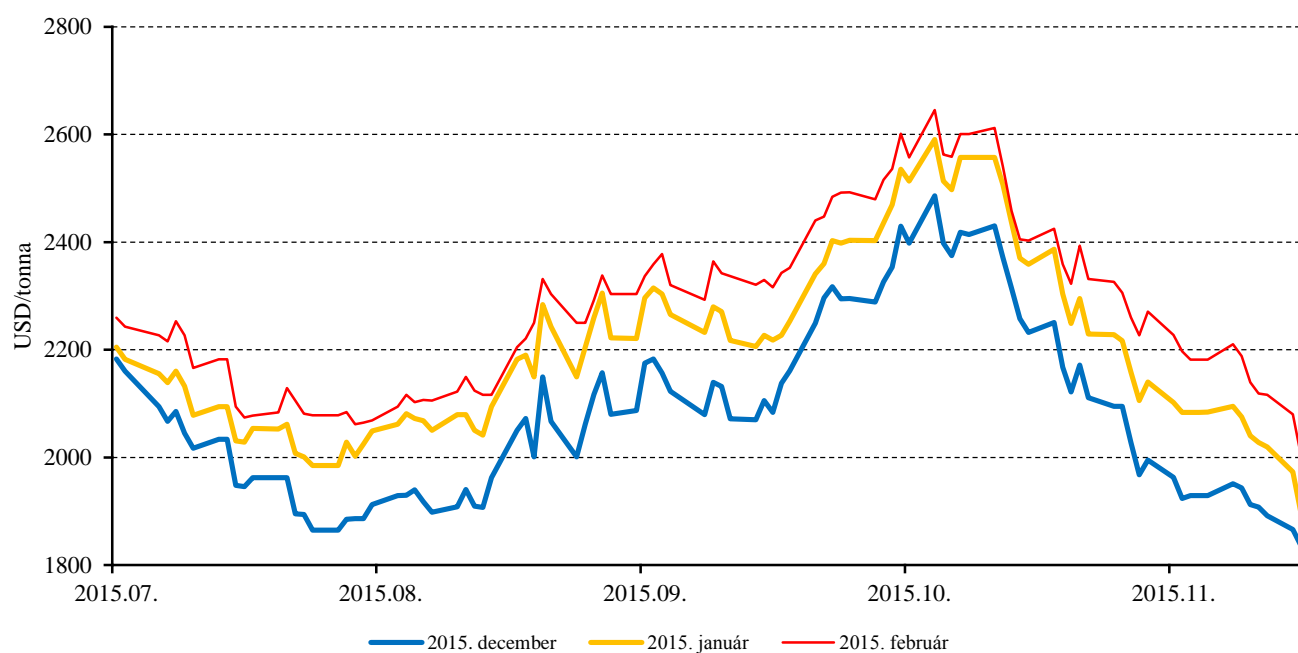
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

31. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

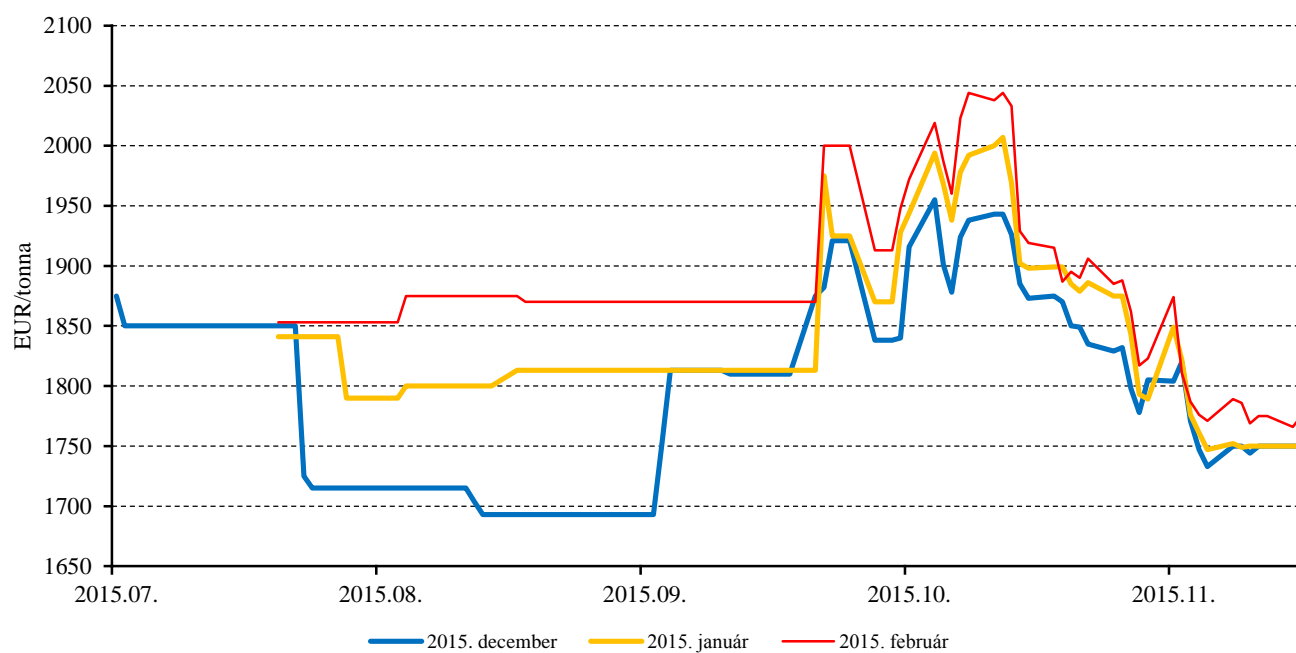
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

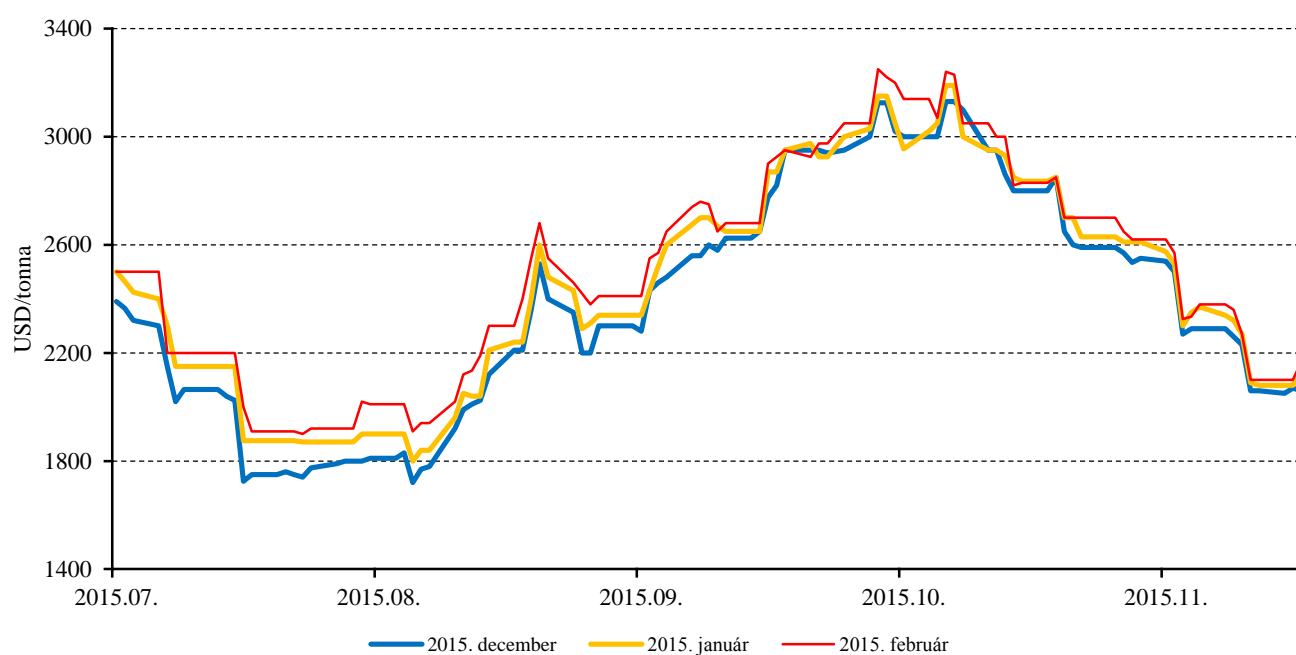
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2015)

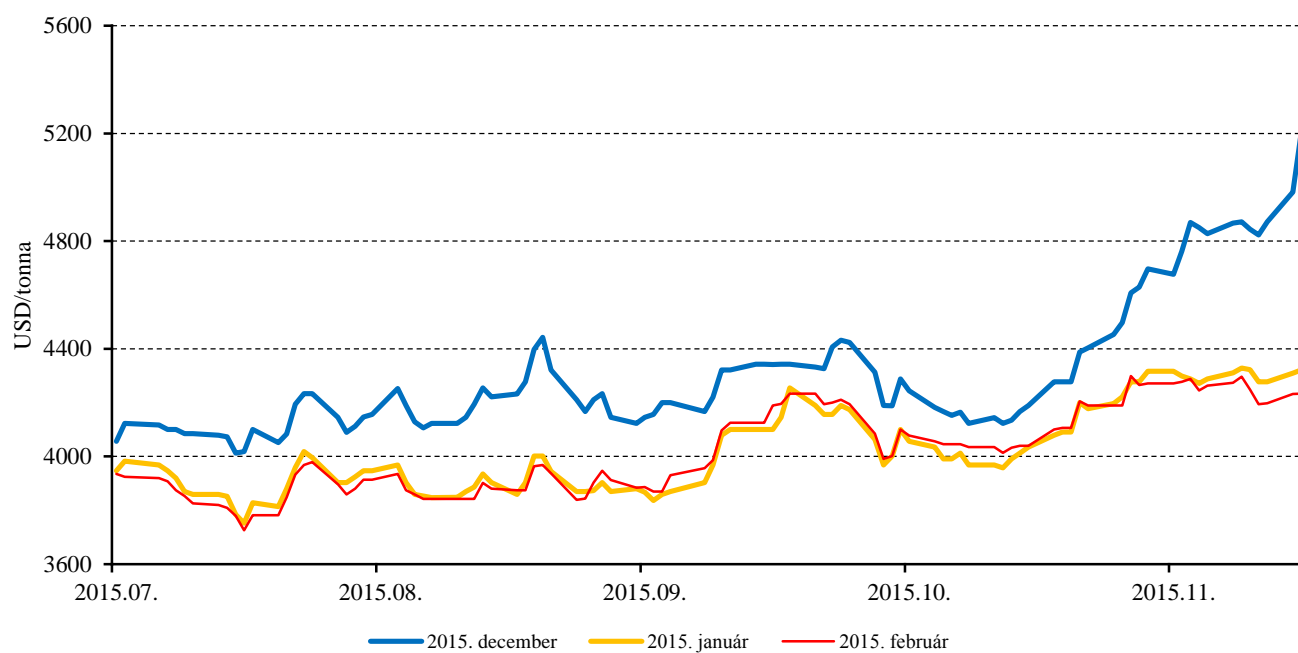
Forrás: European Energy Exchange

34. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2015)

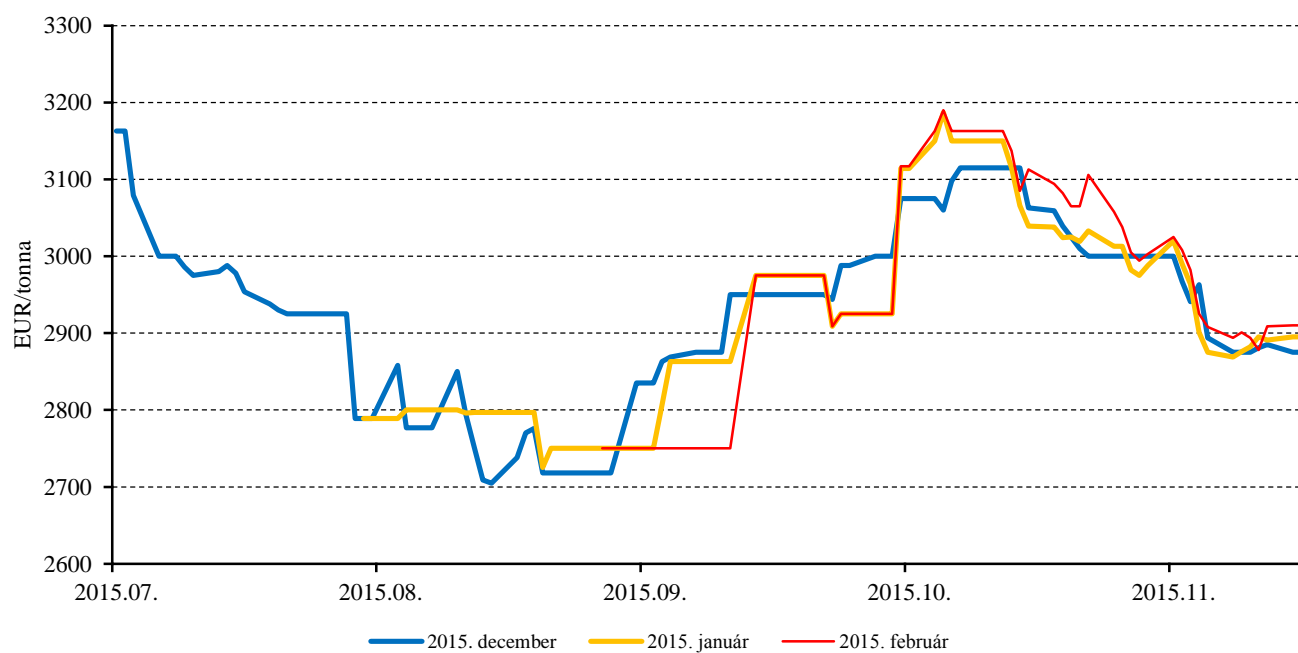
Forrás: NZX

35. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

36. ábra: A vaj napi jegyzése a frankfurti és a lipcei árutőzsdén (2015)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014 ^{a)}	2015 ^{b)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,1	23,0	23,3	23,4	23,4	23,2	100,00	99,15
EU-15	17,4	17,6	17,8	18,0	18,1	18,0	100,56	99,45
EU-13	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,2	98,15	98,11
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 444	6 472	6 480	6 727	6 800	6 915	101,09	101,69
EU-15	7 119	7 059	7 035	7 277	7 330	7 438	100,73	101,47
EU-13	4 362	4 594	4 660	4 886	4 996	5 114	102,25	102,36
Tejtermelés (millió tonna)	151,9	152,1	153,8	160,1	161,9	163,4	101,12	100,93
EU-15	124,1	124,1	125,7	131,1	132,6	133,8	101,14	100,90
EU-13	27,8	28,0	28,2	29,1	29,3	29,5	100,69	100,68

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2010-2015)

	2010	2011	2012	2013 ^{a)}	2014 ^{b)}	2015 ^{b)}	2014/2013 (százalék)	2015/2014 (százalék)
Európai Unió	135 472	138 220	139 000	140 100	146 500	147 000	104,57	100,34
Egyesült Államok	87 488	89 020	91 010	91 277	93 461	94 710	102,39	101,34
India	50 300	53 500	55 500	57 500	60 500	63 500	105,22	104,96
Kína	29 300	30 700	32 600	34 300	37 250	37 500	108,60	100,67
Brazília	29 948	30 715	31 490	32 380	33 350	34 250	103,00	102,70
Oroszország	31 847	31 646	31 831	30 529	30 553	29 500	100,08	96,55
Új-Zéland	17 173	18 965	20 567	20 200	21 893	21 675	108,38	99,00
Argentína	10 600	11 470	11 679	11 519	11 100	10 700	96,36	96,40
Mexikó	11 033	11 046	11 274	11 294	11 464	11 680	101,51	101,88
Ukrajna	10 977	10 804	11 080	11 189	11 200	11 160	100,10	99,64
Ausztrália	9 327	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	103,19	101,03
Kanada	8 350	8 400	8 614	8 443	8 409	8 535	99,60	101,50
Japán	7 721	7 474	7 631	7 508	7 315	7 350	97,43	100,48
Egyéb	2 435	2 241	2 477	2 470	2 440	2 435	98,79	99,80
Összesen	441 971	453 769	464 564	468 109	485 135	489 795	103,64	100,96

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

